

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 215. szám — 1940 szeptember 21 szombat — Ára: 12 fillér

Rómában Spanyolország tengelykapcsolatairól és a Dunamedence kérdéséről tárgyalnak

Mussolini és Ribbentrop pénteken újabb kétórás megbeszélést tartottak, a német külügyminiszter szombaton is Rómában marad

A római találkozó döntőfontosságú lesz a háború továbbfolytatására

A bolgár csapatok bevonultak Dobrudzsába, - a szófiai parlamentben ünnepelték a tengelyhatalmakat és Magyarországot

A baráti bolgár nemzet történelmi napra virradt: péntek hajnalban Popov tábornok vezénylete alatt a bolgár csapatok megkezdtek Dél-Dobrudzsa birtokbavételét. A románok már megelőző éjszaka folyamán kiűritették az első szakaszt s a bolgárok ma ezt a területet birtokba veszik. Tíz nap alatt egész Dobrudzsa megszállása befejeződik.

Testvéri érzésekkel köszöntjük a bolgár nemzetet területi gyarapodásának és megerősödésének stációján. A nemzethű bolgárok nagy tömegei kerülnek vissza az anyaország ölébe. Átérezzük mi magyarok örömeiket, amit a hosszú elnyomás után éreznek és örvendünk, hogy a testvéri bolgár nép is megkapta a vele elkövetett igazságtalanság jóvátevéletét.

A NÉMET-OLASZ MEGBESZÉLÉSEK.

meltek Rómában folynak, egyre bővülnek jelentőségükben és fontosságukban. Ezt mutatja, hogy Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter Rómában maradt és szombaton is folytat tárgyalásokat.

Olasz beavatott körök hangoztatják, anélkül azonban, hogy a teljesen bizalmas jellegű tárgyalásokról részleteket közöljenek, hogy a megbeszélések során szövegre kerül a tengelyhatalmaknak Spanyolországhoz való viszonya és a Duna-medence kérdése, minthogy mindkét kérdés a meg tárgyalat időszere kérdések közé tartozik. Minden megfigyelő megállapíthatja, hogy a tengelyhatalmak a délkelet-európai kérdéseket mindig figyelemmel kísérik a teljes együttműködés szellemében.

MAGYARORSZAG SZELLEMI-LEG RÉSZTVESEZ A RÓMAI TALÁLKOZÓN

Az olasz lapok kiemelik, hogy Budapesten a legnagyobb érdeklődéssel követik az olasz államférfiak és Ribbentrop külügyminiszter megbeszéléseit. A Giornale d'Italia budapesti tudósítója hangsúlyozza, hogy Magyarország, amelynek politikája a tengelypolitika keretében illeszkedik be, szellemileg szintén résztvesz a római megbeszéléseken azzal az érdeklődéssel, amely a magyar politikát Róma és Berlin minden kezdeményezése iránt jellemzi. Budapesten mindenki egyetért abban, hogy a római találkozó döntő fontosságú

lesz a háború továbbfolytatása szempontjából.

MAGYARORSZAG A DÖNTŐBIRASKODÁS UTÁN

címmel a Völkischer Beobachter, ez a vezető német lap, vezércikkben foglalkozik a legutóbbi eseményekkel. A revíziós megoldás gyors ütemben játszódott le, írja a tudósító. Magyarország visszakapta történelmi szerepét a Kárpátok peremén. Magyarország ezzel nemcsak biztonságérzetet hozott a visszatérteknek, hanem szociális és gazdasági téren is jobb jövőt tud biztosítani belső munkájával azoknak az embereknek, kik az országhoz visszatértek. Ha Arad és Brassó minis is a visszatért városok között, vigasztalja a magyarságot az, hogy Nagyvárad Szent László és Kolozsvár Mátyás király városa, mint magyar kulturális központok visszakapották és visszakerült velük a Székelyföld is. Bárhol is álljon a székelyek eredetének kérdése, kétségtelen, hogy a székelyek a legmagyarabb magyarok. Majd a német kérdéssel foglalkozva, megjegyzi a lap, hogy a szászoknak fájdalmas az össz-szászszágtól való elszakadás, de a román uralmat nem fogják sajnálni, mert a románok gazdasági és kulturális életükben nagyon is mostoha kézzel bántak velük.

BUKARESTBEN CAFOLJAK AZ ÚJABB OROSZ-ROMÁN INCIDENSEK HIRÉT

Bukarestből jelentik: Két nap óta újabb orosz-román határciánságokról terjedtek el hírek Bukarestben. Az egyik ilyen hír szerint az oroszok felrobbantották a remi-i Pruth hidat. A román miniszterelnökség ezzel kapcsolatban a következő cáfolatot adta ki: Egyes külföldi rádióállomások a román-orosz határon történt állítólagos összetűzések híreit közölték. Ezenkívül azt a hírt is terjesztették, mintha szovjet kormány követelte volna a Besszarábiában szomszédos Moldvában levő román csapatok felszerelését. Ezeket a híreket megcáfolják.

AZ INDOKINAI HELYZETRŐL komoly hírek érkeztek. Indokinai jelentések szerint a Hanoiiban székülő japán misszió ma újabb követeléseket adott át szombati határidővel. Francia hivatalos közlés szerint a tárgyalások kényes szakaszba jutottak. Azonban megállapítják, hogy a tárgyalásokat

még nem szakították meg. A követelések részleteit még nem közölték, Hanoi japán katonai körök szerint a tárgyalások menete még nem jelenti szükségképpen a francia-japán viszony közelálló kieledését.

A magyar kormány nyilvánosságra hozza a visszacsatolt részen román orvtámadók által elkövetett bűncselekmények jegyzékét

A fantasztikus román mesék merő kitalálások,

Budapest, szept. 20. A román sajtó és rádió tegnap és ma fantasztikus meséket röpitett világgá a magyarok által Erdély visszacsatolt részében elkövetett kegyetlenkedésekről.

Bár az esetek egész tömege van felsorolva, azoknak egyenkénti cáfolata teljesen felesleges, mert feltűnően magukon viselik a bukaresti hivatalosok a régi rendszer alatt létrejött szokott propaganda-mesék bélyegét és nem egyebek egy sajtóiroda fantáziájának termékeinek.

Köztudomású, hogy a visszacsatolt területeken előfordult néhány incidenst mindenütt a bécsi

A vichy-i francia kormány közölte az Egyesült Államokkal, hogy nem áll módjában ellennállni a japán kormány Indokínával kapcsolatos kérelmeinek és hozzáteszi, hogy már folynak a japán-francia tárgyalások.

döntés ellen áskálódó román elemek kezdeményezték, ezeknek azonban a karhatalom a legrovidebb időn belül véget vetett. Másrészt azt is megakadályozta a karhatalom, hogy a nem román lakosság a román uralom kezdetén és az alatt elkövetett gyilkosságokért, kínzásokért és elnyomásért önkényesen elégtételt szerezzen. A magyar kormány egyébként a legrovidebb időn belül nyilvánosságra hozza fényképekkel együtt, a visszacsatolt részen román orvtámadók által — nem egyszer görögkeleti papok és tanítók vezetésével — elkövetett terroreselekmények jegyzékét. (MTI.)

Jelentések a római megbeszélésekről

Róma, szept. 20. (Stefani.) Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter a délelőttöt a Villa Madameban munkában töltötte és állandó érintkezésben állott Berlinnel.

Délután 14 órakor Ciano olasz külügyminiszter villásreggelit adott tiszteletére. Délután sor került Ribbentrop külügyminiszter második megbeszélésre a Duceval. A birodalmi külügyminiszter elutazásának időpontját még nem állapították meg, valószínűleg azonban vasárnap reggelig pihenésként Rómában marad. Arról is szó van, hogy Cianoval kirándul Tivoliba.

A Duce gróf Ciano jelenlétében ismét fogadta Ribbentrop német birodalmi külügyminisztert a Palazzo Veneziaában. A megbeszélés olasz időszámítás szerint 4 órakor

kezdődött és hat órakor ért véget. Róma, szept. 20. (MTI.) Délután 5 órakor Ribbentrop birodalmi külügyminiszter Ciano társaságában a Venezia palotába hajtatott, ahol megkezdődött a második megbeszélés Mussolini miniszterelnökkel. Ribbentrop birodalmi külügyminiszter az eredeti tervtől eltérően nem utazik el péntek este Rómából. A tárgyalások valószínűen szombaton továbbfolynak.

Róma, szept. 20. (Német TI.) A Duce délután Ciano gróf külügyminiszter jelenlétében ismét fogadta Ribbentrop külügyminisztert, akivel szívélyes megbeszélést folytatott. A megbeszélés 17 órától 18 óráig tartott. A megbeszélésen jelen volt Mackensen német nagykövet és Dino Alfieri berlini olasz nagykövet.

A bolgár parlament ünnepi ülése

Szófia, szept. 20. A bolgár parlament pénteken délután ünnepi ülést tartott abból az alkalomból, hogy Dobrudzsa déli része visszajött az anyaországhoz. Filov miniszterelnök a történelmi jelentő-

szerű eseményt méltatva, mély hálaival szólt arról, hogy a tengelyhatalmak milyen nagymértékben járultak hozzá a megoldáshoz, amely igazságot szolgáltatott Bulgáriának és lehetővé tette a meg-

Aszmann

Tiszta gyapju pulloverok.

Értő légkör kialakulását a Duna-vidéken.

Későbbi szófiai jelentés közli, hogy a Ház elnöke megemlékezett a magyar nemzetéről. A bolgár nép, mint mondotta, háláját fejezi ki a magyar politika vezetői iránt, kik mindig bátran kiálltak az igazságért és rokonszenvvel kísérték a bolgár nép revíziós törekvéseit. Köszönetet mondott a magyar sajtónak azért a támogatásért, amelyben a bolgár nemzeti ügyet Dobrudzsa visszaszerzésében részesítette.

Dél-Dodrudzsa átadása

SZÓFIA, szeptember 20. A román csapatok csütörtökön megkezdték a Bulgáriához visszacsatolandó dél-dodrudzsai tartomány kiürítését. A román tisztek külön parancsban figyelmeztették alárendeltjeiket, hogy a kiürítést rendszerben és fegyelmetten hajtsák végre. A bolgár lakosságot ugyanakkor felszólították, hogy a kiürítés tartama alatt ne hagyja el otthonát, mert így lehet a legbiztosabban elkerülni a nem kívánatos összetűzéseket. A bolgár átvétele bizottság elnöke, Zsilkov tábornok, hosszas tárgyalások után keresztülítette a román hatóságoknál a bolgár lakosságtól elrekvirált vagyontárgyak visszaszolgáltatását.

Csütörtök délelőtt a visszacsatolt tartományban mindenütt bevonták a román

Szegedi ifjúság rokonszenv tüntetése Bulgária mellett

Szeged, szeptember 20. A bolgár csapatoknak Dobrudzsa felé bevonulásának alkalmából a Turul Szövetség szegedi szervezete lelkes rokonszenvtüntetést rendezett Bulgária mellett. A tüntető ifjúság a város főbb útvonalain magyar és bolgár zászlók alatt vonult fel, miközben lelkesen éjtette Magyar-

APOLLO
FILMSZÍNHÁZ

Telefon: 25-09

Szeptember hó 21, 22-én:
Csak 16 éven feletlieknek!

CHARLES LAUGHTON felejthetetlen alakítása

Fekete éjszakák

[A cornwalli gróf kettős életének idegfejesítően izgalmas bűnügyi története.]

A kolozsvári díszszemle Kormányzó Urunk előtt.

tette. Kifejezte rokonszenvét a magyar néphez és legjobb kívánságait és legmelegebb üdvözlését tolmácsolta.

A kormány tagjai és a képviselők helyükről felállva tapsviharral tüntettek a diplomáciai páholy felé, ahol a magyar követ is helyet foglalt.

őrsegeket. A bolgár csapatok ugyanakkor megkezdték a felvonulást a régi határ mentén, amelyet szombaton hajnalban léptek át. A csapatok körében tartózkodik Daszkalov tábornok, bolgár hadügyminiszter is. A hadügyminiszter meghívására csütörtökön 28 német filmoperatőr érkezett a régi határra, hogy filmet készítsen a bolgár csapatok dél-dodrudzsai bevonulásáról.

VÁRNA, szeptember 20. A román csapatok az éjszaka folyamán kiürítették Dél-Dodrudzsa első szakaszát, a hova ma reggel Popov tábornok vezénylete alatt ünnepélyesen bevonultak a bolgár katonák. A következő tíz nap alatt egész Dél-Dodrudzsa megszállása befejeződik. (MTL)

ország kormányzóját, Boris bolgár királyt, a bolgár hadsereget, valamint a baráti tengerhatalmak vezérét. A tüntetők az országzászlóhoz vonultak, az ifjúság szónoka itt megemlékezett a világháborús bajtársáról, a bolgár nemzetéről.

Német hadijelentés

Újabb bombatámadások Anglia ellen, nagy tüzek

Berlin, szeptember 20. A véderő főparancsnokság közli:

Jóllehet az időjárási viszonyok változatlanul rosszak voltak, a légihaderő csütörtökön fegyveres felderítő repüléseket hajtott végre, amelyek során bombázta Londont, valamint Dél-Anglia több repülőterét és kikötőberendezését. Éjszaka harcra repülőgépek folytatták a megtört támadásokat London, valamint Nyugat- és

Közép-Anglia hadászati fontos célpontjai ellen. Sok helyen újabb tüzek keletkeztek, különösen Liverpoolban.

Néhány brit repülőgép az éjszaka folyamán bombákat dobott nyugati és délnyugati metországi városok lakónegyedére. Egy angol repülőgépet lelőttünk.

Három német repülőgép nem tért vissza.

Az amerikai megfigyelők elhagyták Angliát

Washington, szeptember 20. (NST) A Clipper repülőgépen pénteken visszafértek Londonból az amerikai kormány katonai megfigyelői, akiket néhány héttel ezelőtt azzal a feladattal küldtek az angol fővárosba, hogy tanulmányozzák a katonai helyzetet. A bizottság vezetői, Emmona vezérőrnagy és Al Strong tábornok New-

Yorkból azonban továbbutaztak Washingtonba, hogy jelentést tegyenek tapasztalataikról Roosevelt elnöknek.

Ugyanezzel a Clipper géppel egy angol katonai küldöttség is érkezett Sir Walter Layton vezetésével. Ez a bizottság is egyetemesen Washington felé vette útját.

Telitalálat a londoni Piccadilly-téren

Stockholm, szeptember 20. Az angol főváros legforgalmasabb közlekedési központját, a Picadilly-teret telitalálat érte. A svéd lapok jelentése szerint a téren nehézköliberű bomba esett le és messze körzetben mindent elpusztított. A robbanás után a terület és környékét rendőrség zárta le.

Nehéz bombatalálat érte London

Bombák érték az angol parlamentet

RÓMA, szeptember 20. A Messaggero stockholmi jelentése szerint az Aftonbladet című lap azt jelenti, hogy az angol parlamentet bombatalálat érte. Az egyik bomba az alsóház tanácstermébe, egy másik pedig a parlament könyvtárára esett, de nem robbant fel.

A Messaggero San Sebastianon át érkezett jelentése szerint a londoni lakosság elköltözése gyors ütemben folyik. A kormány azt a látzatot igyek-

szik kelteni, mintha ez a kiürítés tervszerűen folyék, holott kizárólag csak arról van szó, hogy az emberek ész nélkül menekülnek, mert már elégük van a bombázásokból. Senki sem akarja a nedves októberi és novemberi napokat a fűtetlen londoni óvóhelyeken tölteni. A legtöbb ember ugyanis azt remélte, hogy a rossz idő bekövetkezése megakadályozza a német légi támadásokat. Most azonban már látják, hogy ezeket

a légi támadásokat a vihar és a szél sem tudja megakadályozni. A lakosság tömeges eltávózása igen súlyos helyzetet teremtett a londoni gyárak

szempontjából, mert ezek szakmunkákkal közül is igen sokan elhagyták a fővárost.

Londonban tilos az uccán dohányozni

Stockholm, szept. 20. Az Afton Bladet londoni jelentése szerint pénteken utasítást kapott a lakosság, hogy ne dohányozzék az uccán, mert a gázvezetékek megrongálódása következtében tűz lüthet ki. A Stockholmi Tünnen londoni levelezője szerint német repülők még sohasem hatoltak be olyan mélyen a belső városrészekbe, mint most. Mindig újabb és újabb repülők törtek át a légvédelem tűzét és

érkeznek a város fölé. Az éjszaka folyamán a déli és nyugati városrészeket újabb bombatámadások érték. A bombatámadások viharoként tomboltak a város fölött. A ledobott bombák és légvédelmi alakulatok lövedékeinek robbanása szünet nélkül tart. Csütörtökön bezárták a Piccadilly cirkuszt, mert a környező uccákban a bombatámadások hatalmas kódarabokat röpítettek a térre. (MTL)

Főúri óvóhelyek

Róma, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) Mint a Gazette del Popolo stockholmi levelezője írja, egyes svéd lapok jelentései szerint Londonban a gazdag negyedek és nagyszállodák óvóhelyei főúri fényűzéssel és kényelemmel vannak berendezve. A Dorchester szálló földalatti helyén a vendégek nyugodtan elhetnek, a földalatti dzsessz működik és varietéművészek szórakoztatják a

közönséget. A Ritz szálló földalatti óvóhelyén ugyanilyen fényűzés és kényelem van. Az egyik londoni nagyszállóra a minap bomba zuhant s teljesen elpusztította a szálló bejáratát. A vendégek, akik az óvóhelyen voltak, arról semmit sem tudtak s csak másnap reggel látták, hogy a szálló egyrésze romokban hever.

Német gépek újabb támadásra indultak

Berlin, szept. 20. A csatorna fellett dél felé megjavultak az időjárási viszonyok. A Német TI értesülése szerint német harcra és vadász-repülőgépek újabb támadásra indultak. A gépek Dél-Anglia hadászati fontos céljaira fogják ledobni bombáikat. (MTL)

harcúri helyzetről jelenti: Hála a német repülőgépek jó felszerelésének, a csütörtöki rossz időjárási viszonyok ellenére is hatóságos bombatámadásokat intéztünk London katonai célpontjai ellen. Mindenekelőtt meg lehet állapítani, hogy London hadászati berendezései ellen végrehajtott szerdai támadás jó eredménnyel végződhetett. Canningtov és Stockwell londoni városrészekben, valamint az úgynevezett Themse sávtól északra és keletre tüzeket vettek észre. A London ellen intézett megtört támadásokat a péntekre virradó éjjel folytattuk. Fontos hadi- és hadigazdasági pontokat bombáztunk és jelentős tüzeket okoztunk. Közép- és Délangliában újabb bombáztunk több fontos ipari és hadfelszerelési berendezést.

London, szept. 20. (Reuter.) Az est beállta után légi riadót rendeltek el London körzetében s ugyanakkor erős légharótt tüzérsegi tüzelést hallottak. A zárótűz fenye északnyugatról világította meg az égboltot. London délkeleti negyedeire gyújtóbombák estek.

London, szept. 20. (MTL.) A londoni magyar követség és magyar kolónia tagjai sértetlenek.

Berlin, szept. 20. A Német TI a

Sorozatos légiütközetek Észak-Afrikában

Az olasz főhadiszállás 105. közleménye:

Egy tengerészeti felderítő repülőgépünk bombatámadással elsüllyesztett egy ellenséges tengeraltjárót.

Észak-Afrikában az ellenség légi támadásokat intézett Derna kikötője, továbbá Bomba, Tobruk és Sollum vidéke ellen; a veszteség egy halott és néhány sebesült, az anyagi kár csekély. Sidi Barraninál a légvédelmi tüzérsegi löött egy angol repülőgép.

A legutóbbi közleményben jelzett löött ellenséges repülőgépek száma utólagos megállapítás szerint hét volt, a két valószínűleg szintén löött repülőgép kivül.

A 99. közleményben jelentett támadás során repülőink által az Égei-

tengeren eltalált angol gőzös, amely a pirusai kikötő bejáratánál kigyulladt, súlyosan megrongált állapotban az öbölben van.

A legutóbbi közleményben jelentett Kassala elleni intézett ellenséges légi támadás során vadászrepülőink lelőttek egy Blenheim-típusú angol repülőgépet, amely lángokban zuhant le.

A 103. közleményben a Masszaua ellen intézett légi támadás során valószínűleg lelőttek jelentett ellenséges repülőgépet a városról 30 kilométernyire megtaláltuk; személyzete szörnyethalt.

A Diredaua, Dzsavello és Mogadiscio ellen végrehajtott ellenséges légi támadások csak jelentéktelen károkat okoztak; emberéletben nem volt áldozat.

Angol bombák Heidelbergre

BERLIN, szeptember 20. (Német TI.) Csütörtök éjjel az angol repülők ismét bombákat dobtak le Heidelberg város lakóházaira. Heidelbergben egyáltalán nincsen katonai célpont. A város az egész világon tudományos intézményéről és történelmi emlékeiről híres. Annál inkább felháborodott a német nép az angol repülők viselkedésén, mivel a bombák különösen a heidelbergi munkásnegyedre érték. Az egyik munkásházat teljesen szétrombolták a bombák. A házban lakó családból a családfe, fia és leánya vesztette életét. A Heidelberg vidékén ledobott bombák egy 14 éves gyermeket öltek meg s több személyt súlyosan megsebesítettek. Az angol repülők további több bombát dobtak le a Bruschal melletti vár közvetlen közelében. (MTL)

Vígyszínház mozgó

A szerelem és vidámság felejthetetlen filmje:

Válaszuton

Főszereplők:
DEANNA DURBIN
Kay Francis, Szöke Szakáll

A Kormányzó Ur

kolozsvári díszszemléje!
Honvédeink bevonulása Erdélybe

Nagyvárad visszakapja a postaigazgatóságot

Debrecenben megmarad a postaigazgatóság, — a kolozsvári kerül Nagyváradra.

A trianoni országoskonferencia után annak idején a nagyváradai postaigazgatóság Debrecenbe került. A nagyváradai postaigazgatóság területének csak egy része maradt meg, így a Debrecenben letelepített postaigazgatósághoz más területeket csatoltak és átszervezték, címében pedig Debreceni m. kir. postaigazgatóság nevet kapta.

Nagyváradról most azt jelentik, hogy miután Nagyvárad és vele az egykori nagyváradai postaigazgatósági kerület tekintélyes része visszatért, felmerült az a gondolat, hogy a nagyváradai postaigazgatóságot újra állítsák fel.

A nagyváradai tudósítás mindjárt hozzátéveszi, hogy Debrecen ragaszkodik a postaigazgatósághoz, annál is inkább, mert Debrecenben hatalmas épületet emeltek a postaigazgatóság részére.

Az erdélyi postaigazgatóságok kérdése úgy nyerne elintéztést,

hogy a kormány Marosvásárhelyen új postaigazgatóságot állít fel, annál is inkább, hogy a multban elhanyagolt Székelyföldet különös figyelemben részesítse. A marosvásárhelyi postaigazgatóság kerületét jórészt a kolozsvári postaigazgatóság területéből állítják össze, miután a kolozsvári postaigazgatóság az új határok megvonása következtében is nagy területeket veszített, a megmaradt rész számára előnytelenebb látszik, hogy a postaigazgatóság továbbra is Kolozsváron maradjon. Ezért értesülés szerint a kolozsvári postaigazgatóságot Nagyváradra helyeznék át, annál is inkább, mert az átszervezés könnyen végrehajtható.

Ilyenformán megmarad a debreceni postaigazgatóság és visszállítatna a nagyváradai postaigazgatóság is.

A magyar és román bizottság között előzetes megállapodás jött létre a menekültek visszabocsátása érdekében

Teleki miniszterelnök kijelentései Kolozsvárról

Kolozsvár, szeptember 20. Teleki Pál gróf miniszterelnök a Lél motorossal péntek reggel Kolozsvárra érkezett. A miniszterelnök reggel 9 órakor a városházán a katonai közigazgatás különböző ágazatainak katonai és polgári vezetőivel folytatott megbeszélést, hogy személyesen győződjék meg a katonai közigazgatás menetéről és tájékozódjék egyszerűségeiről is, hogy milyen problémák merültek fel.

Az értekezleten szóba kerültek a visszatért erdélyi részek különböző problémái is, így a benzinnel s petróleummal való ellátás ügye, valamint a menekültek kérdése.

Ez utóbbi ügyben a miniszterelnök rámutatott arra, hogy a román és magyar bizottság között előzetes megállapodás történt a menekültek visszabocsátása érdekében. A magyar kormány álláspontja az, hogy a Romániának maradt területen élő magyarok ne jöjjenek ki, akik pedig ide menekültek, azok is térjenek haza még abban az esetben is, ha később optálni fognak. Semmi értelme nincsen

annak, hogy az emberek mindenüket otthagya elmeneküljenek. Hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy minden egyes menekült ügyét, egyidejűleg meg fogják vizsgálni, vajon fennfoglalt-e a kényszerítő ok a menekülésre s ha ilyen ok nincsen, akkor ezek közszolgálatban nem nyerhetnek elhelyezést.

A továbbiakban kijelentette a miniszterelnök, hogy ha valakit katonai közigazgatás alkalmaz, ez még nem jogcím arra, hogy azt végleges alkalmazásnak tekintse. Senkinek az állása nem végleges, mert attól függ, hogyan végzi dolgát.

A továbbiakban az utak megjavításáról, a mezőgazdasági munkálatok elvégzéséről és egyéb sürgős kérdések iránt érdeklődött a miniszterelnök és nyomban kiadta a megfelelő utasításokat, Teleki Pál gróf miniszterelnök a délután folyamán még a tanügyhatóság vezetőivel, majd a gazdasági ügyek intézőivel folytatott megbeszélést s a délutáni órákban tovább utazott a Székelyföld felé.

A nagyszebeni román börtönből most eresztettek el ötven magyart

Kolozsvár, szeptember 20. Annak idején a visszatért részek összes fogházait szabadon engedték a politikai foglyokat, azonban a kolozsvári katonai fogházakban őrzött politikai foglyokat a fogházparancsnokság rendelkezése kérésével egymáshoz láncolták a nagyszebeni hadbírószék börtönébe szállították.

Antonescu kormányrajutásakor a börtönök átvétele során derült ki, hogy a nagyszebeni katonai börtönben közel 50 politikai foglyot őriznek, akiket már régen szabadon kellett volna bocsátani s most ezeket is szabadlábra helyezték és Kolos község határában átadták őket a magyar hatóságoknak.

Budapest, szeptember 20. Dr Szondy Viktor miniszteri osztályfőnök vezetésével álló amnesztia albizottság a most folyamatban levő magyar-román tárgyalások keretében megkezdte a politikai bűncselekmények címén üldözött, vagy elítélt személyek-

nek a két államban nyújtandó közkegyelem tárgyában Romániával létesítendő egyezmény tárgyalását.

Hossu és Colan püspök helyet kap a felsőházban

Hírek a magyar-román kulturális egyezményről

Budapest, szeptember 20. A vallási és kulturális kérdésekkel foglalkozó magyar-román albizottság megegyezése értelmében — mint értesülünk — Kelet-Magyarország és Erdély visszacsatolt részeiben megnyitnak több román tanítási nyelvű népiskolát, ahol azonban a magyar nyelvet is tanítani kell. Ezeknek az iskoláknak románnyelvű tananyagokkal való ellátásáról a magyar kultuszminiszter gondoskodik.

A magyar-román albizottság egyezménye értelmében a görögkatolikus és görögkeleti egyház megtartja eddigi szervezetét és ennek következtében a görögkeleti egyház püspökei a nagyszebeni, illetve a balázsfalvi metropolita alá tartoznak. Az egyezmény értel-

mében a két görög szertartású egyház püspöke: Hossu és Colan a felsőház tagjai lesznek.

Magyarországon három román püspökség lesz

A román püspökségek székhelye Kolozsvárról, Nagyváradon és Máramaroszigeten lesz. A nagyváradai román püspök a honvédek bevonulása előtt a püspökség tel-

Milyennek látta Antonescu a román hadsereget

BUKAREST, szeptember 20. Antonescu tábornok újabb leleplező közleményt hozott nyilvánosságra; egy levelet, amelyet 1934 szeptember 1-én intézett Tatarescu miniszterelnökhöz, ami „katonai végrendeletét képezi”.

Az államvezető megállapítja, hogy a vezérkari főnöki állásról azért volt kénytelen lemondani, mert a román hadsereg a következő okokból olyan „amilyenek általában ismerik: 1. Kaosz, amit hevenyészett és tanulmányozás nélkül rosszul alkalmazott törvények okoznak. 2. Vízfejű. 3. Bürokrácia. 4. A tisztikar szolgalelkű; így a hadsereg a nemzet maradványából és hulladékából kapja utánpótlását. 5.

jes berendezésével és egész felszerelésével Belényesre költözött és úgy volt, hogy ott is marad. A püspök, Popovici Miklós azonban meggondolta a dolgot és a kolozsvári bevonulásra már visszatért és hódolt a Kormányzó előtt.

Hiányzik a pontos és átfogó országvédelmi terv. 6. A folytonosság hiánya minden téren... Ilyen körülmények között az ország képtelen védekezni, mert hadserege felszeretlen, kiképzetlen és demoralizált. A katonai katasztrófa után teljes társadalmi és politikai összeomlás következhet, ha védekezésre kerülne sor, nemcsak a mai határaink fognak elveszni, hanem még azt sem tudjuk megmenteni, ami 1916-ban a miénk volt”.

Az államvezető feltűnő közleményében bejelenti, hogy holnaptól kezdve általános újjászervezési tervet fog ismertetni. (Bud. Tud.)

35 amerikai búvárnaszádót átengednek Angliának

Newyork, szeptember 20. (NST) A P. M. newyorki délutáni lap washingtoni jelentése szerint az Egyesült Államok rövidesen régi tengeralattjárókat is bocsátanak Anglia rendelkezésére. A lap értesítése szerint az amerikai tengerészeti hatóságok jóakarattal vizsgálták meg 35, az ú. n. S-osztályba tartozó régi búvárnaszád átengedésének kérdését és az erre vonatkozó tárgyalások közvetlen befejezés előtt állanak. Arról egyelőre semmit sem tudnak, hogy Anglia mit ajánlott fel ezekért a tengeralattjárókat cse-

rébe. Az S-osztály búvárnaszádok 1918—24 között épültek és vízkiszorításuk a felszínen 800—1000 tonna. Fegyverzetük 4—5 vízalatti torpedócsőből áll, legénységük 38 főnyi. E 15 éves búvárnaszádokat amerikai tengerészeti körökben már nem tartják teljesen megfelelőnek.

Newyork, szept. 20. (Német TI.) A haditengerészeti miniszter közlése szerint a Kanadába érkezett hat régi amerikai torpedórombolót beosztották a kanadai hajóhadba.

Az egyiptomi kormány álláspontja

Kairó, szept. 20. Az egyiptomi kormány egész éjjelen át tartó minisztertanácson foglalkozott az olasz előnyomulás következtében előálló helyzettel. Az egyiptomi kormány úgy ítéli meg a fejlemé-

nyeket, hogy azok a kormány függetlenségét nem érintik s szigorúan egyiptomi szempontból az események nem adnak okot az aggodalomra.

Forradalmi kísérletek az afrikai francia gyarmatokon

Vichy, szeptember 20. (NST) A Petit Dauphinois jelentése szerint az afrikai francia gyarmatokon forradalmi kísérletek történtek. A lap ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja emlékeztetni arra, hogy a fegyverszüneti feltételek Franciaországra bízták Marokkó védelmét esetleges támadási kísérletekkel szemben.

Franciaország minden támadási kísérlet ellen meg fogja védelmezni

Marokkót s a francia kormány feltétlenül érvényesíteni fogja a fegyverszüneti szerződésből folyó jogait, ha támadási kísérletekkel találna szemben magát. Ebben a törekvésében a kormányt a marokkói benszülöttek is támogatni fogják, akiknek törzsfőnökei továbbra is hangsúlyozzák hűségüket és ragaszkodásukat Franciaországhoz.

Kétszáz mázsa zsirnakvaló szalonna rejtélyes útja Debrecenből a Felvidékre

A pénteki napon Debrecenbe érkezett több főpárosi detektív, akik egyes debreceni nagyvágókat kallgattak ki a közelmúltban felvidéki városokban történt zsirnakvaló-szalonna és zsír árdragítási ügyekben.

A feljelentés szerint, melyet a budapesti rendőrségre és az árellenőrzés kormánybiztosához Kassáról és Beregszászról tettek meg, az elmúlt hetekben, amikor a felvidéki városokban átmeneti zsír és zsirnakvalóhiány mutatkozott egyes debreceni nagyvágók ezt az alkalmat kihasználták volna és mintegy 150—200 mázsa zsirnakvaló szalonnat szállították a feljelentő szerint Kassára és Beregszászra, ahol azt 2 pengő 12 filléres áron, tehát a megállapított zsirnakvaló árnál magasabban értékesítették.

Egyik vásárló, aki nagyobb tételben vett a zsirnakvalóból, később a számlázásnál rájött, hogy a zsirnakvaló a megengedettnél drágábban lett eladva és megtette a feljelentést.

Az ügyben megindult a vizsgálat, mely először a szóbanforgó felvidéki városokban folyt, míg aztán a tegnapi napon Debrecenbe érkeztek a főpárosi detektívek és a feljelentés alapján megkezdtek a gyanúsított nagyvágók kihallgatását. A kihallgatások fogják tisztázni az ügyet, melynek háttere lenne a zis, hogy a szóbanforgó 150—200 mázsa zsirnakvaló szalonnat állítólag éppen abban az időben szállították el az érdekeltek Debrecenből, amikor a városban bizonyos mérvű zsirnakvaló és zsírhiány kezdett érezhető lenni.

HUNGÁRIA

filmszínház
Telefon: 24-71. szám.

Ma először a szezon első nagy **MAGYAR FILMSIKERE** a
SARAJEVO

Érdekfeszítő történet a világháborúból.
Főszereplők: Tasnády Fekete Mária, Kiss Ferenc, Timár József és Vértés Lajos

U F A Világhíradó
A Magyar Világhíradóban: Magyarország Kormányzója Kolozsvárról megismerheti az Erdélybe bevonult magyar honvédséget. A kolozsvári ünnepségek.
Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor.

Léggömbzárak

A korszerű hadászat minden találmányát és technikai vívmányát a maga szolgálatába helyezi. A léggömb felhasználása hadi célokra már régi törekvés, de eddig nem ért el nagy sikereket, használhatóságát városok és feltöltött területek védelmében most sem igazolta eléggé. Utóbbi esetben isem mozgékonyaságával, hanem magasba szállásával és nagy hordképességével szolgál, de kizárólag passzív védelemben. A gyors repülőgépekkel szemben hátrányos lomha és terjedelmes teste, gyulékonyasága és sebezhetősége.

A földhöz rögzített léggömböt az ellenség megfigyelésére a francia forradalmi hadseregben alkalmazták legelőször. A lekötött ballonnál jól figyelhetők meg az ostromlott várak és a támadás gyakran sikerrel járt. A léggömböt a világháborúig kémielől szolgálátra, azután körülzárt területekkel (ostromlott várakkal) való érintkezésre és csekély mérvben szállításra használták. Utóbbinak sikere a kedvező légáramlattól függött.

A múlt század közepén a léggömböt már légszavarral kormányozták, akkor alakult át gömbje hajóformára. Később a léghajó burkát félmerevvé, majd teljesen merevvé tették s mint ilyen a Zeppelin-féle léghajó érte el alkalmazhatóságának legfelső fokát. Utóbbinál a víz belsejébe került kb. 20 egymástól különálló rekeszre osztották, ezáltal az egyes rekeszeknek sérülése még nem okozott zuhanást. A Zeppelinek a világháború előtti időben hordképességükkel és felszerelésükkel a német hadsereg rettegte harcászatainak látványát, azonban a furge repülőgépek megjelenése teljesen kikapcsolta őket a hadiszolgálatból.

A jelenlegi háború előtti években a nyugati hatalmaknál az a vélemény alakult ki, hogy a léggömbökkel és azokat rögzítő (csúgú) huzalokkal a bombázó repülőgépek behatolását meg lehet akadályozni. Ennek a kezdetleges formáját már a világháborúban is alkalmazták London és Páris védelmére. Éspedig némi sikerrel, amennyiben több 500 méteres, egymás mögötti vonalban földhöz rögzített „Caguot” típusú léggömböket eresztettek fel a magasba. Az aránylag kis gömböket a huzalok súlya nem engedte fel 3000 méteren felül, az akkori bombázó repülőgépek némelyike föléjük repülhetett és így a léggömbzár nem volt tökéletes. A gömböket nem tudták eléggé biztosan rögzíteni, a szél a köteleket összekuszálta, csomózta és elszakította.

A világháború után az államok a léggömbzárak tökéletesítésével foglalkoztak. A légi korlát magasságát emelni kellett és kívánatos volt, hogy a gázföltöltés ne legyen gyulékony, a léggömbök könnyen felereszthetők, szélnek ellentállóak legyenek és a légizárt biztonságban tartásuk. A franciák 1938-ban a léggömbzár tervét elutasították, de 1939-ben siettek ezt pótolni és 3000 léggömböt eresztettek fel védelmükre, ezek kezelésére 40.000 ember szolgált. A francia léggömbök összehajszított, szelelsruer részekből állanak, a selyemmel bevont burkó térfogata 700 köbméter és 7000 méterre engedhetők fel, de gyakorlatilag csak 5-6000 méter magasban is biztosan és ingadozómentesen tartják meg stabilizációs tartályok és féllétek által. Szélben a ballon nyugodtan áll és orrával a szélnek fordul.

A németek is alkalmazták a Westwall néhány pontján légi zárat léggömbökkel. A német léggömbök teste csúszószerű, amelyből három szárny ágazik el. Ez is rekeszre van osztva. Az angolok léggömbjeit a németekéhez hasonlóan, az olaszoké félhenger alakú szelektől illesztődnek össze.

A franciák a Maginot-vonal fontosabb pontjaitól eltérve Páris több sornyi léggömbvel öveztek körül. Azonban a németek váratlan és gyors előretörése, de főként zuhanó repülőik sikeres és minden megsemmisítő működésük miatt — félte fővárosukat — ezt az utolsó pillanatban nyílt várossá tették s így a léggömbzár érvényre sem juthatott.

Az angolok a légi zárnak nagy fontosságát tulajdonították. Ezekbe vetett bizalommal Londont és ennek környékén működő hadi és egyéb gyárakat, valamint másutt lévő gyártelepeket, tárházakat, kikötőket (főként a

Themze mentiek) sűrű léggömbzár által kívánták megvédeni.

Sűrűn behálózott légtér az ellenség repülőinek szabad mozgását valóban gátolja, tehát meglepetés ellen véd. További előnye ennek az, hogy a léggömbök pótlása olcsóbb mint a repülőgépek, könnyen ereszthető fel, ezzel szemben a léggömbök hátránya az, hogy könnyen megsemmisíthetők, a kigyulladt és lezuhanó gömbroncok acélsodronyai utakra, vízre, villanyvezetékek stb-re esve bajokat idéznek elő, kisebb hajókat felborítanak, a csavarba kerülve azt tönkreteszik. Az elszabadult léggömbök nemrégén még Svédországban is jelentős károkat okoztak. A legnagyobb hátrányuk azonban az, hogyha a német repülőik felettük keringenek, utóbbiakra az angolok légvédelmi fegyverekkel nem tüzelhetnek, mert akkor az alant lőbáló léggömbjeiket is elpusztítanák.

Drágább lett Debrecenben a zsír és olcsóbb a hús az árkormánybiztos új rendelkezése értelmében.

A debreceni henteseknél új árak léptek életbe az árkormánybiztos rendelkezése értelmében. A zsír ára emelkedett, de a hús ára csökkent lényegesen. A húsárak mindig a zsír árához alkalmazkodnak, ha drágul a zsír, akkor olcsóbb a hús és ezéért következett be most is, hogy a töviskes 2.60-ról 2.04-re esett. Az élősertések árát is megállapította az árkormánybiztos és 160 kilótól felfelé kilónként 1.34 az ára. 160 kilótól lefelé 1.30 az ára. Abban az esetben, ha vásáron ve-

Egy léggömbzár az esetben eredményes, ha azt megelőzőleg a légvédelmi tüzérség és a védelem repülőgépei is óvják. Az angolok azonban a légi zárral repülőcsapatok hiányosságát akarják kiegyensúlyozni, illetve leplezni. Legújabbban a London körüli légi zárt akként kísérik meg eredményessé tenni, hogy az ellenség repülőinek közeledtével a várost tüzfüggőnnyel veszítik körül. Ez roppant nagy löszermennyiséget igényel, tehát igen költséges, de egyben a lövegek is hamarosan elhasználódnak.

Folyó év augusztusig a németek magát Londont nem támadták meg. Léggömbök megsemmisítéséről az első értesítés csak augusztus 12-én jelent meg. Ezután már sorozatosan jöttek hírek léggömbök elpusztításáról. Például aug. 30-án 74 angol léggömb pusztult el, augusztus végéig 193 léggömb. Szeptemberben London elleni ú. n. megtorló bombázások már számba sem veszik a németek a léggömbök elpusztítását. Repülők a léggömbök felett repkednek, de bombáik mégis pontosan célba esnek. Mátéfy Artur nyug. ezredes.

Debrecen város tisztviselői és alkalmazottai októberi fizetésük 1.5-10 százalékát ajánlották fel az erdélyiek megsegítésére

Pár napja hangzott el a Főméltóságú Asszony szózata a visszavért erdélyi magyarság megsegítéséről és Debrecenben már is hatalmas visszhangja támadt a legelső magyar asszony szavának. A társadalom minden rétegében megmozdultak és kezdetét vette az „Erdélyért” gyűjtés.

Debrecen város közigazgatási tisztviselői és alkalmazottai, mint a múltban is minden esetben, ezúttal is az elsőők voltak, akik kivették részüket az adakozásból. Dr Csóka László polgármesterhezlyettes főjegyző tegnap délben az

szik, 4 fillérrel emelkedik a kilónkénti vételára.

Az új húsárak és zsírarak a következők:

Karaj 2.04 P, tajtékos 1.64 P, sódarhús 2.12 P csont nélkül, lapocka 2.12 P csont nélkül, kolbász 2.12 P, vékonyoldal 1.70 P, bőrös hús 1.40 P, fej 1.00 P, köröm 0.70 P, zsírszalonna 2.08 P, hajt 2.12 P, zsír 2.20 P, csont 0.40 P, tepertő 2.20 P, zsír és sósszalonna nagybani árai 2.10 P.

összegyűlt tisztviselői és alkalmazottai karnak javaslatot tett arra nézve, hogy a kisebb fizetésű tisztviselők októberi havi tőrszifizetésüknek 1.5 százalékát, és a nagyobb fizetésűek ettől kezdve fokozatosan emelkedően 1.5-10 százalékát adják fizetésüknek az „Erdélyért” akció javára. Az indítványt a városi tisztviselői és alkalmazottak egyhangúlag, nagy lelkesedéssel elfogadták és így Debrecen város tisztviselői és alkalmazottai szép összeggel járulnak hozzá a nemeslelkű akció sikeréhez.

A Debreceni Vadásztársulat közgyűlése

Felterjesztést küldenek a földművelésügyi miniszterhez.

A Debreceni Vadásztársulat dr Hadházy Zsigmond ny. főispán elnökelete alatt tartotta meg közgyűlését a Városházán. Az elnöki megnyitásban dr Hadházy Zsigmond ny. főispán igen szép, lelkes hangú beszédben emlékezett meg Erdély egyrésztének visszacsatolásáról. Éltette a kormányzót, aki a legjobb útra vezérli népét.

A közgyűlés egyhangúlag elfogadta a jelentéseket, majd alaposan megtárgyalták az új vadászidény ügyeit. Az elmúlt szigorú tél nagyon megritkította a vadál-

lományt és ezért kimondották, hogy nyulat és fogoly madarat nem szabad puszkavégre venni. A fácánból is havonta kétszer lehet vadászni 2-2 darabot, abban az esetben, ha látják, hogy kevés a fácán, beszüntetik a vadászást. A vadállomány felfrissítéséről le kell mondani, mert élő vadat és a tenyésztőkhöz küldött pénzt viszaküldték azzal, hogy a rendelőst nem tudják teljesíteni. Ezzel kapcsolatban elhatározta a közgyűlés, hogy felterjesztést intéz a földművelésügyi miniszterhez és kéri, hogy az élővad kivételét ne engedélyezzék addig, míg a hazai vadásztársulatok szükségletét nem elégítették ki.

A közgyűlésen nem volt tisztikar választás, mert a megbízatás még tart.

Féltékenységi jelenet közben leharapta felesége orrát Simoncsics Lajos nagykanizsai lakos, négy gyermek atyja, aki néhány napos szabadságra most érkezett haza. Ezenkívül hüvelykujjával igyekezett az asszony szemét is kitolni. A merénylet után a férj önként jelentkezett a rendőrségen.

Meteor mozgó műsora:
Szombaton és vasárnap:
A kis fenség parancsa
Shirley Temple és Anita Luise
millió színes filmje!

Munkát kérnek a Debrecenben elhelyezett romániai magyar menekültek

A Románia területén maradt magyarságnak egyre súlyosabbá válik a helyzete és ennek következtében napról-napra tömegesen jönnek át Magyarországra. Legnagyobb a határátlépés Kolozsvár és Szeged környékén, de az elmúlt napok folyamán naponta hatosnyolcas csoportokba érkeznek meg Debrecenbe is azok a menekültek, akiknek helyzete türethetlenné vált a románok kezén maradt területen.

A debreceni Zita árvaház épületében mintegy 30-40 menekült nyert elhelyezést, akik azzal a kéréssel fordulnak a debreceni társadalomhoz, hogy juttassák őket munkához. Számosan vannak közöttük szakképzettséggel bíró emberek is, mások viszont mezőgazdasági munkánál használhatók. Számosan közöttük a román hadseregben szolgáltak és nem bírták tovább súlyos helyzetüket és ezért jöttek át a határon.

Elmarad a finn válogatottak debreceni szereplése

Hirt adtunk már arról, hogy a finn válogatott atléták szeptember 24-én a DEAC által rendezendő atletikai versenyen vettek volna részt, Sajnos, e szép verseny megtekintésében nem lesz része a vidéknek, mert a DEAC vezetősége pénteken a következő táviratot kapta a Magyar Atletikai Szövetségtől: „A finn atléták vidéki útja közbejött akadályok miatt elmarad.” A DEAC vezetősége pedig már mindent megtett, hogy e verseny minél jobban sikerüljön s finn testvéreink minél kellemesebb emlékekkel térjenek vissza hazájukba Debrecenből is.

Az Árpádtérről három zászló indul Erdélybe

Árpádtéri Egyházzászló hírei

Az egyházzászló ifjúsági tagozataiban már megkezdődött a munka. Az Árva Bethlen Kata Leánykör két csoportja tartja összejöveteleit szerdán és vasárnap délután 3 órakor a gyülekezeti teremben (Kassa út 12.) Szilágyi Júliánna nagyleánykört és Tisza Izabella kisleánykört vezetői vezetésével.

A fiúk Ifjúsági Egyesülete megtartotta alakuló gyűlését és egyhangúlag dr Erdői Mihály s. lelkészrt kérte tek hogy ő álljon élére az ifjúsági csoportok vezetésének a vezető lelképásztor legfelsőbb irányítása mellett.

Vasárnap, 22-én délután 5 órakor fog végbemenni az Árpádtéri templomban, szép ünnepély keretében a fejszabadult keleti részrebe küldendő 3 zászló ünnepi felavatása.

A Nőegylet címerdíszes zászlóján a következő felirat olvasható: Sz.-Németi reformátusainak — a Debrecen-Árpádtériek 1940. Az avatásra a Nőegylet zászlóját Giday Hajnalka tanítónő, egyesületi jegyző fogja tartani. A Leánykör egyik zászlóját Szilágyi Júliánna és Héizer Erzsébet tanítónő fogja tartani. A Leánykör másik zászlóját Tisza Izabella és Beeskereki Rózsika fogja tartani. A zászlóavatás után szeretetvendégség lesz fél 7 órakor a gyülekezeti teremben. Jegyek a helysínén kapják.

Romániában hatályon kívül helyezték a zsidó vallás gyakorlását korlátozó intézkedést mindaddig, amíg a kérdést törvényesen nem rendezik.

Iskolai író-rajzszeretek és füzetek legnagyobb raktára
a
„MÉLIUSZ”
könyvkereskedésben.

Tudja Ön hol van állandóan frissen csapolt sör?

a Kassai Sörházban

Szekeres György
Hunyadi u. 1.

Megalakult Debrecenben az „Erdélyért” gyűjtőbizottság

A román uralom alól felszabadult területeken megsegítésre szorult magyar testvéreink támogatása céljából a debreceni „Erdélyért” gyűjtést rendező bizottság megalakulására pénteken délután értekezletet tartott Lossonczy István főispán elnöklésével a városháza kistanácsstermében. Az értekezleten teljes számban megjelentek a debreceni egyházak, társadalmi egyesületek, hivatalok és növegyletek vezetői.

Lossonczy István főispán nyitotta meg az értekezletet a következő szavakkal:

— Az a szózat, amelyet a Főméltóságú Asszony az elmúlt vasárnapon minden magyar emberhez intézett, föl kellett, hogy gyújtsa mindannyiunkban az áldozatkészség szent lángját. Huszonkét évi megszállás után immár visszatért a magyar haza áldó kebelére Keletmagyarország és Erdély egyrésze, amelyek a századok során oly szoros kapcsolatban állottak Debrecen városával és népével. De mennyi szenvedés és könny árán s milyen kifosztott állapotban jöttek vissza édes véreink s azok, akik a még mindig idegen uralom alatt lévő területekről menekültek az édes magyar hazába védelmet, segítséget kérve. Nem szabad, hogy családjanak, segítőt kell feljűnk nyújtani s megosztani velük még oly szerény, mindennapi kenyereinket is. Debrecen városa és népe mindig példamutató, ha igaz magyar ügy megsegítéséről volt szó. Ennél igazabb ügyet pedig keresve sem találhatunk, ezért én is kéro szóval fordulok a város társadalmának itt megjelent vezetőihez és felkérem őket segítsék elő munkánkat teljes erővel és igaz jóakarattal szívvel.

Ezután a főispán közölte, hogy a gyűjtést a „Magyar a magyarért” akció lefolytatásánál tökéletesen bevált módon tartja legjobban megvalósíthatónak. Bejelentette, hogy már a tegnapi napon levelet kapott a TEBE-től, melyben közölték, hogy a TEBE debreceni körzete 2000 pengőt, a TEBE tisztviselői pedig 575,37 pengőt ajánlott fel megsegítésre szoruló erdélyi magyar testvéreink számára. Nagybáka-Sesztina Jenő kormányfőtanácsos pedig 300 pengőt juttatott el ugyanezen célra.

Dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök ismertette ezután a belügyminiszter rendeletét az Erdélyért Országos Gyűjtő Bizottság alakulásával kapcsolatban. Az országos bizottság elnöke gróf Teleki Pálmé, a miniszterelnök hitvese. A rendelet kimondja, hogy a társadalmi gyűjtésen kívül a törvényhatóság első tisztviselője kivételével minden az akció javára rendezendő hangverseny, előadás megartására is engedélyt adhat, ha annak sikere biztosítottnak látszik.

A bizottság kimondotta, hogy az adományokat egy központi helyre, Debrecenben a főispáni hivatalba fogják eljuttatni, ahonnan hetenként az akció csekklapján felküldik rendeltetési helyére.

Ezután a bizottság kimondotta, hogy Debrecenben megalakult az Erdélyért Gyűjtő Bizottság, melynek elnöke Lossonczy István, ügyvezető elnöke: dr. Tatay Zoltán, tagjai: Lossonczy István főispán, vitéz Berényi István Vitézi Székkapitány, Fodor Rezső pénzügyigazgató, dr. Kölcsey Sándor polgármester, Kiss József tanterületi főigazgató, dr. Uray Sándor egyházkerületi főjegyző, Balogh István, dr. Kölcsey Sándorné, dr. Tunyogi Szűcs Gézané, Kazinczy Gáborné özv. Münnich Aurélné, özv. Sass

Bélané a növegyletek részéről.

Bejelentette dr. Tatay Zoltán ügyvezető elnök, hogy felkéri a bizottság a hatóságokat, egyesületeket, hivatalokat a gyűjtés sikerének előmozdítására, a gazdatársadalmat természetbeni adományok gyűjtésére és a sajtót az akció támogatására, valamint saját hatáskörükben is gyűjtések rendezésére. Kívánatosnak tartaná, ha a debreceni egyesületek közösen rendeznék egy nagyszabású előadást, hogy a mozgalom ne forgácsolódjon el tömeges előadások által.

Dr. Kölcsey Sándorné, a polgármester hitvese, bejelentette, hogy a debreceni úrilányok előadást akartak rendezni a Vöröskereszt javára. Mivel e pillanatban sürgősen szükség van az „Erdélyért” mozgalom elősegítésére, ezt az előadást felajánlja az erdélyi testvérek számára rendezendő gyűjtés céljára. Indítványozta, hogy a társadalmi egyesületek együttesen a Csokonai Színházban rendezzenek előadást, melynek sikeréhez valamennyi Növegylet hozzájárulna a je-

Teleki miniszterelnök 30 erdélyi várost látogat meg

Tájékoztató körút fontos tárgyalásokkal.

A miniszterelnök szakkbizottságai munkában vannak, hogy minél hamarabb előkészítsék Erdély gazdasági újjáépítését. A miniszterelnök csütörtökön utazott a felszabadult erdélyi részekbe és 30 várost látogat meg, hogy helyszíni tapasztalatokat szerezzen és a tájékoztató körúton megbeszéléseket folytasson az erdélyi képviselői szervekkel. Vasárnap érkezik el Marosvásárhelyre és Székelyud-

gyek elhelyezésével.

Lossonczy István főispán köszöntőt fejezte ki dr. Kölcsey Sándornénak, amiért saját egyesülete javára rendezendő előadásról lemond az erdélyiek számára rendezendő gyűjtés javára. Indítványát a színházi előadásra vonatkozólag szintén hálásan fogadja a bizottság és már most felkéri a polgármestert a színház átengedésére e célra. Oszlja azt a nézetet, hogy inkább szolgálja a célt, ha egy-két estére megtöltik közönséggel a színházat, mintha tömegesen rendezett előadásokkal elforgácsolják az emberek áldozatkészségét.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester felszólalásában nyomban kilátásba helyezte a színház átengedését. Bejelentette egyben, hogy a város tisztviselői kara és alkalmazottai már 2000 pengőt meghaladó összeget ajánlottak fel 1.5—10 százalékát adva októberi fizetésüknek az erdélyi segítségre szorultak számára, a vállalatok megajánlása pedig még ezután történik. A bizottság munkakörének megbeszélése után a főispán zárószavaival az értekezlet véget ért.

Nyolcvanméteres szalma- és törekkazal égett el a Pac dűlőben

20 óras munkával sikerült a debreceni tűzoltóságnak a tüzet lokalizálni.

Hírt adtunk arról a nagyarányú kazaltűzről, mely csütörtökön délelőtt lobbant fel Némethy Sándor Baross uca 12. szám alatti lakos Pac dűlői tanyájának közelében.

A tűz, mely húsz óra hosszat égett, egy negyven méter hosszú, hat méter magas, négy méter széles szalmakazal és egy negyven méter hosszú, négy méter magas és négy méter széles törekkazal emésztett el. Olyan pokoli hőség támadt ötvenméteres körzetben, hogy a tűz fészket csak a legnagyobb nehézséggel lehetett megkö-

zelíteni. Egész éjszaka folyt az oltási munka a lángoló kazal fényénél, nagy akadályt jelentett a debreceni tűzoltók számára, hogy víz csak kevés állt az oltáshoz rendelkezésre.

A tűzoltók, akiket csütörtökön délelőtt egy órakor hívtak ki a Pac dűlőre, a kazaltűz teljes lokalizálása után pénteken reggel nyolc órakor tértek vissza a laktanyába. A kár értékesítésük szerint 1000—2000 pengő körül mozog. A tüzet valószínűleg gyufával játszadozó gyermekek idézték elő.

A Szatmáriak Baráti Köre testületileg ellátogat Szatmárra

A Kolozsvárra távozó vitéz Huszár Endre helyét vitéz Szabó Endrével töltik be

Tegnap este tartotta a Szatmáriak Baráti Köre szokásos összejövetelét a Gambirinusz különtermében. Az összejövetelen nagyszámban jelentek meg a Debrecenbe került szatmáriak, soraikban ott láttuk dr. Uray Sándor egyházkerületi főjegyzőt és nejét, dr. Juhász Nagy Sándor Debrecen ref. egyházának főjegyzőjét és nejét, dr. Baranyi Jánost, a Városi Zenede igazgatóját és nejét, dr. Vajthó Lajos pénzügyi tanácsost és nejét, vitéz Szabó Endrét és nejét, dr. Hajdú László Máv osztályfőnököt és nejét és még sok más szatmárit.

A megjelenteket vitéz Szabó Endre ref. lelkes üdvözölte, majd beszámolt a Szatmárnémetibe küldött zászló beszerzéséről és elküldéséről. A továbbiakban felvetette azt a tervet, hogy mielőst alkalom és mód kínálkozik

rá, a Szatmáriak Baráti Köre testületileg ellátogat Szatmárra. A jelenlevők vitéz Szabó Endrét kérték fel az új megszervezésére. Dr. Hajdú László Máv osztályfőnök szólalt meg fel, színes megható képet festett a szatmári bevonulásról, amelynek maga is szemtanúja volt.

A lelkeshangú beszéd után dr. Uray Sándor egyházkerületi főjegyző emelkedett szólásra, aki azt javasolta, hogy a Baráti Kör házigazdái tisztelet, amely most azáltal, hogy vitéz Huszár Endre tábori esperes, az eddigi házigazda, Kolozsvárra távozik, vitéz Szabó Endrével töltsék be. Indítványát egyhangúan elfogadták. Beszéde további során a szatmáriakat arra kérte, hogy Szatmár visszakérülése se szakítsa el egymástól a kör tagjait, maradjanak ercvűt. Megemléke-

zett arról, hogy a Kistemplom egyházi része hozzájárulni kíván az „Erdélyért” mozgalomhoz egy jótékony vacsora rendezésével és kérte a szatmáriakat, hogy kapcsolódjanak be ök is ebben a vacsorarendezésbe. Javaslatát nagy örömmel elfogadták. Még dr. Vajthó Lajos pénzügyi tanácsos szólalt fel, aki mély hálával emlékezett meg a kör régi háziasszonyairól, dr. Tóth Kálmánról, akinek odaadó munkássága tartotta össze sokáig a kör tagjait. A nemeslelkű úriasszonyt lelkes, meleg ünneplésben részesítették. Több felszólalás nem volt, a megjelentek a késő esti órákig maradtak együtt a legjobb hangulatban.

Kaszálási bemutató a Thomka-féle kaszával a pallagi Gazdasági Akadémián

Tudományos kísérletek megállapították, hogy a magyar aratás, főleg a kaszálás az emberiség egyik legnagyobb munkateljesítménye. A kérdés gyakorlati részével foglalkozva többek között arra az érdekes eredményre jutottak, hogy különösen a magyar kaszálási rendszer teszi ezt a munkát oly rendkívül fárasztóvá.

A kaszálási rendszer megváltoztatásával már régebbi idő óta foglalkoznak gyakorlati emberek, a legjelentősebb eredményt azonban eddig úgy látszik Thomka Zoltán nyug. ezredes érte el. Kaszálási módszere abban áll, hogy a felsőtest egyenes marad s a munkát nem a karok és derék, hanem a test súlya, fordulata és lendülete végzi el.

Mivel az eddig használt kasza az aratót görnyedt testtartásra kényszeríti, olyan kaszát próbált szerkeszteni, melyvel egyenes felsőtesttel is lehet kaszálni, hogy ezt elérje, a kasza nyakát állította nagyobb szögben felfelé.

A Thomka-féle kaszával a földművelésügyi miniszter úr megbízásából a mezőhegyesi, továbbá a bábolnai ménesbirtokon már folytattak gyakorlati, tudományos és élettani kísérleteket és vizsgálatokat. E kísérletek során megállapított nyert, hogy az új kaszálási módszerrel végzett munkánál az általános munkateljesítmény nagyobb, mégis könnyebben dolgoztak a munkások, mint a régi kaszálási módszer szerint.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a Thomka-féle kaszálási módszert kívánja megismertetni Debrecen gazdatársadalmával is, éppen ezért a debreceni m. kir. Gazdasági Akadémiával karöltve az akadémia gazdaságában folyó hó 22-én reggel 9 órai kezdettel kaszálási bemutatót rendez. A kaszálási bemutatót személyesen megjelenik Thomka Zoltán ny. ezredes is, aki részletesen ismertetni fogja kaszálási módszerét és be is mutatja annak keresztülvitelét.

Felhívjuk Debrecen gazdatársadalmát, hogy a pallagi kaszálási bemutatót mennél nagyobb számban jelenjék meg. A kaszálási bemutatóra a reggel 8 óra 6 perckor induló villamossal lehet a Pallagra kiutazni.

„Kossuth mulató”

(Tóth Árpád u. 1.)

Új vezetés alatt

Szolid árak, elsőrangú italok, kitűnő olgányszene.

Szíves pártfogást kér

Szabó László

tulajdonos.

— A filmoktatást a főváros minden iskolájába bevezetik ebben az esztendőben. A vetítő gépeket már szerelik az iskolákban. A keskenyfilm vetítő gépekből huszonötöt már felszereltek. A fővárosi iskolákban az elmúlt évben is sok filmelőadást tartottak, többet mint 30.000 előadást.

Sörözzön a Gambrinusban.

Estéknél Magyar Gyszi cigányzenekarával és Emőd Zsóka muzsikál.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. horog uca 1. szám, Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő, félévire 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA szept. 21-én reggel 8 órától szept. 28-án reggel 8 óráig: „Kossuth”, Piac u. 26. Telefon: 29-56. — „Magyar Korona”, Kálvin tér 15. Telefon: 16-06. — „Arany János”, Csapó uca 66. Telefon: 11-78. — „Hungária”, Vargakert, Szoboszlay u. 4 f. Telefon: 28-25.

Száznyolcvanezer csángó és székelymagyar kallódása

Megrázó képet festett ezeknek a soroknak írója nyolc hónappal ezelőtt a csángó és székely kérdéssről. Akkor, annak idején néhány „bölcsék” csaknem megrótták az előadót azért, mert sötéten festette a csángó kérdést és kallódó székelyek életét. Csak éppen azt nem harsogták, hogy a kérdés túlhaladt, talán nem is igaz. Szomorú elégtétel, hogy a felszabadulás után bontakozik ki ennek a nagyjelentőségű kérdésnek minden szomorúsága, Kisül és most már illetékes helyen is megerősítik, hogy a régi Románia területén Bukarest kivételével 180.000 csángó magyar és székely atyánkfia kallódik rettenetes megpróbáltatás és hányatott sors között. Napról-napra szakadnak ágak a magyar fa törzséről, nap-nap után hullanak el a küzdelemben legjobbjaink, mert még paphoz, magyar könyvhöz, magyar imádsághoz se juthatnak véreink. Akkor, amikor mi becsületesebb kisebbségi törvényeinkkel ugyanazt a jogot biztosítjuk mindenkinek, aki él a mi hazánk földjén, amit magunknak tartunk fenn.

Végre láthatják azok, akik kerelték és szót vesztegettek szemforgató kellemetlenkedéssel, hogy igenis van csángó magyar és székely kérdés. Megmentenivaló véreink várják, hogy gondoljunk velük, hogy törődjünk sorsukkal és legyünk azon, hogy megmentjük őket az oláh-rumunyi tengerben is magyarnak mindörökké. Ezt azonban nem hazug letagadással, nem kertelő szemforgatással, még csak nem is szép szavakkal, egyedül és kizárólag tettekkel lehet. Segíteni kell őket túl a határon, tartani bennük a magyar lelket és nemzetközileg biztosított jogokkal biztosítani életüket, vagyonukat, nyelvüket és lelkiüket. Túl a régi magyar határokon ugyanúgy, mint az egy milliónyi magyar megmentése érdekében, akik az augusztus végi döntés után is Aradtól Brassóig idegen járom alatt maradtak...

Sz. r. i.

— A Kálvinisták Templomegyesületének 967. sz. Róvész Bálint cserkész csapata táborozást tart. Jelentkezhet 12—18 évig minden magyar fiú, aki cserkészmunkát szeretne folytatni. Jelentkezni lehet rövid ideig Ispotály uca 6. Cserkész-Othlon. Minden péntek este fél 8 órától, Parancsnokság.

— A magyar paprikatermés igen kitűnő, mint a hivatalos jelentés hírül adja. A csövek szépek és nagyok. Szegeden már megindult a paprika feldolgozása.

— Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Kósa Ferenc. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor dr Soós Béla. Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor dr Juhász László, délután 5 órakor Puskás Zoltán. Károly Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor Szilágyi László, délután 4 órakor Baczó Balázs. Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor zászló megáldása. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Sulyok Kálmán. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Örsy János th. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Vándor Ernő. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. Nyulási áll. iskolában délelőtt 10 órakor Jánossy Imre. Tégláskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Blinyi János. Reménység Házában (Böszörményi út 60) délután 3 órakor Benkő Károly. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. Wolaffka-telepi Olvasó Körben délután 3 órakor Szilágyi László. Egyetemi klinikákon dr Bodonyhelyi József. Augusztus-szanatóriumban Konecz Zoltán. Horthy-kórházban Konecz Zoltán. Tanyai istentiszteletek: Pacon délelőtt 10 órakor Papp Géza, Mézeshegyen délután 2 órakor Papp Géza, Hortobágyon délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre, Pallagon délelőtt 9 órakor Tömörly Lajos, Czuczán délután 3 órakor Nagy Károly, Ondód II., Vedres-dűlőben délelőtt 9 órakor Rápolyt Árpád, Kunpálhalmán délelőtt 11 órakor Rápolyt Árpád, Hegyesen délelőtt 10 órakor Nagy Károly, Czuczán délután fél 3 órakor Nagy Károly, Fancsikán délelőtt 9 órakor Bíró Béla, Nagysereji iskolában délelőtt 11 órakor Bíró Béla, Szatán délután 2 órakor Bíró Béla, Dóczy J. u. 2. sz. délelőtt 11 órakor dr Bodonyhelyi József, Belsőháton fél 9 órakor és Telekházán fél 11 órakor Siposs Imre, Halápon 9 órakor, Allóhegyen 11 órakor, Pipóhegyen 2 órakor László L. Elek.

— A rom. kat. templomban rendes vasárnapi miserend. Lelkészhi beosztás szombaton történik.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Predikál Pass László th. esperes-lelkész. Délelőtt 10 órakor szőrványistentisztelet Berettyóújfaluban. Predikál Krecsák Kálmán segédlelkész.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucai imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 11-ig imaóra, fél 10-től 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig vallásos estély, vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra, péntek este fél 8-tól fél 9-ig imaóra.

— A debreceni törvényszéken két-hónapi fogságra ítélték Tóth Istvánné debreceni bejárónőt, aki munkaadójának lakásáról ellopott egy karórát. A detektívek elől beismerte a lopást, de a törvényszéken tagadta, kijelentette, hogy nem is látta az órát. A károsult vallomásaiban hangsúlyozta, hogy a lakásban nem járt senki csak a takarítónő és így csak ő vihette el a karórát. A bíróság a már többször büntetett bejárónőt jogerősen ítélte el.

— Száz elszabadult záróleggömböt hajtott a délnyugati szél Svédország felé egymást követő hullámokban. A leggömbök Booniában súlyos károkat okoztak a villamosági központban. A svéd vadászpilóták eddig mintegy 30 leggömböt lelőttek.

— Daladier, Gamelin és Reynaud a fogságban készülnek a főfárgyalásra. A franciaországi Rio közelében levő Chazeron kastélyban őrzik őket, ahova tudvalevően bekerült a napokban Leon Blum volt miniszterrelük is.

— Összevesztett Debrecenben Német József pénzbeszedő Szilágyi József 66 éves kocsissal és a vita hevében egy hőforrás vízzel telt üveggel olyan erővel ütött a karjára, hogy annak csontja tört. Súlyos testisértes miatt indult meg az eljárás a pénzbeszedő ellen, akit pénteken délelőtt a debreceni törvényszéken dr Trásy törvényszéki bíró egy hónapi fogságra ítélte.

— A búza- és rozsvetomagot ingyen vizsgálja a kassai Vetőmagvizsgáló Állomás. Az idén az aratástól a cséplésig tartó időjárás a gabonafélékre nézve kedvezőtlen volt. Különösen ilyen esetekben, amikor sok csírá, vagy nem jól csírázó szem lehet a vetőmag között, igen fontos, hogy a gazda tudja, milyen csírázóképeségű a vetőmagja, mert eszerint kell kevesebbet, vagy többet vetnie. Ezért a Földművelésügyi Miniszter elrendelte, hogy a Vetőmagvizsgáló Állomás (címe: Kassa, Prohászka Ottokár u. 1.) azokat a mintákat, amelyeket gazdák küldenek be az Állomáshoz az idén ősszel elvetésre felhasználandó rozs- és búzavetőmagjukból, soronkívül és teljesen ingyen vizsgálja meg csírázóképeségre. A díjmentesség egyéb vizsgálatokra nem vonatkozik.

— A kereskedelmi szaktanfolyamon a délutáni előadások már megkezdődtek. Kellő számú jelentkező esetén esti tanfolyamot is nyitunk. Kálvin tér 2.

— Szeged környékén megszüntetik az árvízveszélyt. Az árvíz elhárítási védekezés során először Szeged környékén kezdik meg a csatornák építését, hogy a jövőben az árvízveszélyt megakadályozzák. Vízgyűjtő medencéket építenek és kapcsolócsatornákkal kötik össze őket. A termőföldeket és utakat a jövőben már nem öntheti el az árvíz.

— A „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált háziszser, megrögzött székrekedéssel és annak mindenféle káros következményeivel, biztos, enyhe és gyorsan ható, természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— A főváros biztosította a téli élelmiszerellátást és nagy mennyiségben tárolt tömegélelmiszeri cikket, Burgonyából és fűszerekből igen nagy mennyiséget tettek el télire. A kórházak és más intézmények szükséglete is biztosítva van a téli hónapokra.

— Fegyvergyakorlatról visszatérve a műtermem ismét személyesen vezettem. Szipál udvari fényképezőmester.

— Carol exkirály Barcelonában. A Német TI barcelonai jelentése szerint Carol volt román király kíséretével Barcelonába érkezett.

— Dr Barna László rendelését ismét megkezdte. Piac uca 28/b. Gambrinus passage.

— Letartóztattak több magasrangú francia katonatisztet Francia-Marokkóban az ottani hatóság rendelkezése. Néhány tiszt a letartóztatás elől motorosónakon egy amerikai hajóra menekült és a hajó elhagyta a francia vizeket.

— Magyarországon van a világ egyik legnagyobb és legváltozatosabb gyógynövénypiaca. A magyar gyógynövényeket az egész világon ismerik. A Kárpátalján most gyógynövényszárítókat állítanak fel, gyógynövényismertető könyvet adnak ki rutén nyelven, hogy őket is bevonják a gyógynövénygyűjtés és értékesítésbe.

— Hírdetmény. Az eperkerti mén-telepen egy tűzhely üsttel, egy kagyló rézcsappal, két kétszeres öntöttvas fali mosogató 4 db rézcsappal és különféle méretű vascsövezetők 1940. évi szeptember 25-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen eladásra kerül. Az árverésre vonatkozó adatok a városi gazdasági ügyosztályban megtudhatók. Polgármester.

— A zsidóknak tanoncként való szerződötése ügye tekintetében törvényes intézkedés még nem történt vitás esetről kifolyólag megkérdőjelezte az értelmiségi kormánybiztosság is, ahol a következő felfogásnak adtak kifejezést: Zsidó tanonc bejelentési kötelezettség alá csak az esetben esik, ha értelmiségi munkakörben (kereskedelemben is) foglalkoztatják. Azoknál az iparoknál, amelyek egyben kiszolgálással vagy árusítással egybekötötték, pld. mészáros, hentes, műszerész, cipész, mester, akinek raklára van és idegen cipőket is árusít, a szegedtől tanonc az ú. n. zsidótörvény végrehajtási utasításának hatálya alá esik, az ilyen üzemekben az 1938. évi március 1-én fennálló alkalmazotti arányszámot a zsidók javára megváltoztatni nem lehet. Ipartestület.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

— Beszédírótanfolyam kezdődik Naményi iskolában, Batthyány uca 1.

— Hatszáz új kislakást épít ismét a főváros és másfél millió pengőt szavaztak meg a költségekre. A nyomortanyák egy részét el-tüntetik és megállapítják az új lakásbéréket. A szoba-konyhas lakások havi bére 36—40 pengő, a két-szobás lakások bére 45—50 pengő.

— Véres rablótámadás történt egy bolgár kertészeti telepen a kis-csúcsi határban. George Iván Stefanoff 60 éves kertész 1300 pengő-jét a zsebébe vette, hogy bevigye a takarékbába. Utközben találkozott Ivan Caneff Kusoff kertésszel, aki megátadta és pénzt követelte. Az öreg nem adta át, hanem menekülni akart. A merénylő azonban pisztolyát vette elő és átlépte három lépés távolságból az öreg kertész mellét. Kirabolni már nem tudta, mert a lövés zajára többen elrohantak. A merénylő elmenekült, elrendelték országos körözését. A lelőtt kertész állapota élet-veszélyes.

— Esti irodai szaktanfolyam kezdődik Naményi iskolában, Batthyány uca 1.

— Orvosi állásokra hirdetnek pályázatot Pécel, Érsekújvár, Nyiregyháza a Máv. keretében. A MABI keretében a fővárosban, a beregszászi kórházban, a miskolci gyermekmenhelyen, a hódmezővásárhelyi kórházban sebészorvosi állásra. A főváros kórházainál ideg- és elmeszakorvost keresnek.

— Állandó javulás mutatkozik Kánya Kálmán ny. külügyminiszter állapotában. A péntekre forduló éjszaka láztalanul, nyugodt alvással töltötte.

— Elzász újra bekapcsolódik a német birodalom rendes életébe. Strassburgban, az ősi német tartomány fővárosában újra német egyetemet létesítenek.

— Nagy a hiány gazdasági szakemberekben — állapította meg a Magyar Gazdatisztek Egyesületének választmányi ülése. Soproni erdészeti szakon is mindössze nyolcan-tizen nyerneke évente erdőmérnöki oklevelet és így az erdélyi hatalmas erdőterületek visszakerülésével nagy erdőmérnökhiány mutatkozik.

— Budapesten megvontak 251 italmérségi engedélyt és kiadtak 110 új engedélyt. A cukorforgalom korlátozása miatt a fővárosban a mesterséges édesítőszernek használata nagyon elterjedt és az elmúlt hónapban 200.000 pengő értékűt vásároltak.

Időjárás

A Kárpátok medencéjében, a Balkánon megélénkült a déli légáramlás, amely fokozza a meleget, de egyúttal felhőzetet is hoz. Hazánkban ma a hőmérséklet általában 24—25 fokig emelkedett. A délkeleti megyékben 27 fokig. Jósítás: Dél, délnyugati szél, reggel több helyen köd, nyugaton több felhő és néhány helyen kisebb eső, a hőmérséklet alig változik.

— Ünnepelesen nyílt meg a Kereskedő Tanonciskola 1940—41. tanéve. Tegnap délután ünnepélyes keretek között nyílt meg a Kereskedő Társulat fenntartásában a Kereskedő Tanonciskola leány és fiú tagozatának 1940—41. tanéve. Az intézet tornatermében állottak fel osztályonként a növendékek a tanári kar vezetésével. Az ünnepi megnyitást a Himnusz vezette be, majd dr. Rácz Imre, az iskola igazgatója mondott beszédet. Isten, a haza nevében szertettel üdvözölte a tanuló ifjúságot és rámutatott a közelmúlt nagy magyar eseményeire, melyek csonka hazánk egy újabb darabját hozták vissza az ősi földre az ősi földből. A vér és könnyáztatta föld ismét gyarapodott, ami azt jelenti, hogy több magyarnak jut kenyér, több magyar élhet meg munkája után, utalt így a Kormányzó úr kolozsvári szavaira, hogy immár az ünnepek után a munka következik. Soha nem volt annyira idősebb, mint éppen ezekben a napokban a buzdítás. Minden magyarnak egyellen célja lehet, a meggyobbodott hazát és a bennőket boldogabbá és magyarabbá tenni. Ezeknek a gondolatoknak jegyében nyílt meg az új tanév és hétfőn, szeptember 23-án a rendes tanítás is megkezdődik.

x Vattay Margit tánciskolájában szeptember 9-én stepp, 24-én diák táncanfolyam kezdődik, Kossuth uca 11.

x Garai tánciskolájában (Varga u. 42.) ma este, vasárnap délután és este bészta. Hétfőn tanítás, tanulókat még elfogadják.

— Uccák tisztántartásának ellenőrzése. Debrecen város közigazgatási hatósága mint közegészségügyi hatóság értesíti a város lakosságát, hogy az uccáknak és a köztereknek bérmi-kénti bemooskálása tilos. Tilos az uccákon és piactereken a gyümölcs- és zöldség-hulladékoknak eldobálása, annnyival is inkább, mivel ez a cselekmény amellett, hogy közegészségügyi ártalmat képez, balesetek előidézésére is alkalmas. Figyelmezteti ezért a közegészségügyi hatóság a város lakosságát, hogy a gyümölcshulladékoknak az uccán és a piactereken való eldobálásától annnyival is inkább tartózkodjék, mivel a hatóság a tilalom betartását ellenőriztetni fogja és a mulasztók ellen kihágási úton fog eljárni.

x Schaff tánciskolájában, a „Koronában” hétfőn tanfolyam kezdődik iparosoknak és kereskedőknek. Csütörtökön, vasárnap össztánc.

Ludányi Bay Gabriella

48 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 1/4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből a római kat. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési vállalat.

Lakos Gyuláné

Lövői Augusztá

39 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a köztemető II/a. ravatalozó terméből a római kat. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési vállalat.

Egy levél

Írta: FRIMMER PÁL.

Kaptam már én sokszáz levelet, jót, kedveset
Eletem hosszú-hosszú gondterhes napjain.
Volt köztük diszes, szelén aranyos keret,
Fekete szegélyes, vagy illatos rózsaszín.

Az egyikől féltém, szívem, lelkem remegett...
A másik láttán bánatkönny ült a szememben...
Voltak olyanok, melyeket szalaggal átkötve
Ma is őrzöm... Istenem... Valahol... a szekrényben.

Remegés, bánat, gyász, öröm, áfrás és kacaj...
Óh ti kedves, ti szép, ti kegyetlen levelek!...
De most egyért — hazulról (Szatmárból) kaptam —
A multat és benneteket mind elfeledtek.

Ez nem illatos, nincs rajta aranyos szegély.
Nem értesít betűkkel sem erről, sem arról,
Csak egy kis piros virág a fehér papíron
Zöld levéllel átfonva: az anyám sirjáról.

„Kalor” és „Perpetum”

folytonégő kályhák nagy raktára

Sesztina Lajos

vasnagykereskedése

Debrecen, Ferenc József út 23. Telefon 20-06 és 15-48

Elloptak Hegedűs Lóránttól tizenötezer pengő értékű ékszerit

A TEBE elnökének, Hegedűs Lorántnak budai villájából elloptak 15.000 pengő értékű ékszerit. A detektívek megállapították, hogy a lopást Simon Józsefnek, az egyik elboacsajtott alkalmazott követte el. A házkutatás során megtaláltak egy 2000 pengő értékű ékszerit, a többi már orgazdák útján értékesítette. Beismerte azt is, hogy Hegedűs Loránt leányának pénztárcájából 400 pengőt is ellopott, Simon Józsefnek letartóztatták.

Tanácsülés a péterfiucai egyházközségben

A Baltázár teremben tartotta meg tegnap este a péterfiucai egyházközség munkatervét ülést, amelyen nagy számban jelentek meg az egyházközség tanácsosai. Dr. Balogh Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, főgondnok megnyitotta a beszédében Isten iránti hálával emlékezett meg az északi Erdélynek visszatéréséről és a tanács tagjai felállással ünnepelték a Kormányzót. Szendy Tihamér ref. tanító tanácsosi esküjét tette le.

Dr. Farkas Pál lelkész az egyházközség munkatervét terjesztette elő, amely szerint az egyházközség területén három helyen van istentisztelet és egyelőre hét bibliakör működik. A tanácsosi bibliakör is rövid időn belül meg fog alakulni egy-egy tanácsos lakásán. Ugyancsak megszervezi a tanács az egyházközségi iratgyűjtést, amelynek forgatókönyvét Kulesár Gizella tanácsosnő 100 P-t adományozott, így örökítve meg édesanyja emlékét. Az egyházközség Jánossy Imre volt kollégiumi esküdtfelügyelő személyében második segédlelkézt kapott, aki az egyházközség nyulási területén végzi a lelki munkákat. Jelenleg a diakonissza testvér félévig áll az egyházközség szolgálatában, ezután a tanács módot keres arra, hogy egy évig állandóan szolgálatban legyen egy diakonissza testvér az egyházközség területén. Több ügy letárgyalása után az ülés Szabó Gábor segédlelkész imájával ért véget.

— Fegyházra ítétek egy vármegyei számvizsgálót. Turányi (Teufel) Ferenc soproni vármegyei számvizsgáló hivatalos csekkblankettákra aláírásokat hamisított és a vármegyei kézipénztártól apránként ezrekre rúgó összegeket szedett fel. A kúrián most végső fokán család és közokirathamisításért két évi fegyházra ítélték.

Hirdetmény

Az adóköteles petróleum kereskedői forgalmának szabályozása

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr az adóköteles petróleum kereskedői forgalmának szabályozása tárgyában a következőket rendelte:

Az ország területe a petróleumkereskedői forgalom szempontjából petróleumkereskedői körzetekre oszlik.

A debreceni körzethez tartozik: Debrecen thj. város, Hajdúböszörmény, Hajdúszoboszló megyei városok, a derecskei járás Tépe kivételével, Hajdú megye központi járásból: Balmazújváros, Hajdúhadház, Hajdúsámson, Józsa, Mikepércs, Vámospercs. Ligetlaji járásból: Nyírábrány, Nyírcsád, Nyíradony, Nyírmartonfalva. Püspökkladányi járásból: Hajdúszóvat és a székelyhídi járás.

Az olyan petróleumkereskedői körzetbe, ahol a miniszter úr petróleumnak nagyban forgalombahozatalára jogosult egy, vagy több petróleumkereskedőt jelöl, az illető körzetben teleppel (üzlettel) bíró más iparosnak (kereskedőnek) petróleumkereskedést folytatni tilos. A kijelölés bármikor visszavonható. Az az iparos (kereskedő), akinek petróleumkereskedői jogosultsága a kijelölésnél történt mellőzés folytán megszűnt, köteles jogosultságának megszűnésétől számított 8 napon belül az Ásványolajipari Bizottságnak bejelenteni, hogy az 1939. évi július 1-től 1940. évi június 30-ig terjedő év egyes hónapjaiban mely viszonteladónak milyen mennyiségű petróleumot adott el.

A petróleumkereskedői kijelölés iránti kérvényt a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úrhoz címezve az illetékes I. fokú iparhatósághoz kell benyújtani az előírt okiratokkal.

A kérvényben elő kell adni, hogy a folyamodó a petróleumkereskedés céljára mennyi forgatókönyvet és milyen raktárhelyiséggel és egyéb berendezéssel (hordó stb.) rendelkezik, valamint a petróleumkereskedéssel kapcsolatos gyakorlati ismereteket miképpen szerezte meg.

A törvényhatóság első tisztviselője az I. fokú iparhatóság előterjesztésére haldéktalanul köteles kijelölni azokat a kiskereskedőket, akik petróleummal közvetlenül a fogyasztók részére árusításával foglalkozhatnak. Olyan községben (városban), ahol a kijelölés megtörtént, a kijelölés hatálybalépésétől kezdve másnak, mint a kijelölt petróleumkereskedőnek petróleumkereskedést folytatni tilos. A kijelölés bármikor visszavonható.

A kijelölés csak az Ásványolajipari Bizottság által megállapított időpontban lép hatályba.

Az a petróleumkereskedő, valamint az a petróleumkereskedő, aki

1940 szeptember 21. szombat 7

nek petróleumkereskedői, illetve petróleumkereskedői jogosultsága a hatósági kijelölésnél történt mellőzése folytán a jelen rendelet értelmében megszűnik, meglévő petróleumkereskedői jogosultságának megszűnésétől számított legfeljebb 30 napig árusíthatja. E határidő eltelté után a polgármester jelöli meg azt a petróleumkereskedőt, akinek a fentmaradó készletét át kell adnia.

A rendelet 1940. évi szeptember 20-án lépett életbe.

Egyebekben a Budapesti Közlöny 1940. évi szeptember hó 20-iki számában megjelent rendelet bővebb tájékoztatást nyújt. Polgármester.

— Eltanácsoltak 10 angol Romániából. Az angol-román intézet személyzetéből 10 angol állampolgárt felszólítottak, hogy október folyamán hagyja el az országot.

Film

Fekete éjszakák

Az Apolló mozgó filmje

Páratlanul izgalmas, érdekes meseifilm a Fekete éjszakák, egyike a leg-tökéletesebb bűnügyi történeteknek. A kétletű lovag háborzongató büntényel, a Cornwall partvidék zátonyaira futó hajók titka, rejtelmes jelenetek keresztlő gomolyog a néző előtt, az izgalom sűrű atmoszféráját tartva mindvégig, amíg megoldódik a sötét bűncselekmények rejteje és a kétletű férfi öngyilkosságba menekül. A rendezés elsősorú, tele van ötlettel, érdekes beállításokkal és egészen az utolsó képekig feszült várakozásban tartja a nézőt. Külön értéke a darabnak Charles Laughtonnak döbbenetesen nagyszerű alakítása. Ez a kiváló művész az örület határán élő bűnöző lovag alakját annyi drámaisággal, mely művészettel viszi vászonra, hogy ezért magáért érdemes a filmet megnézni. Miltó partnere Maureen O. Hara.

A kísérő műsorban egyre több tárul fel a néző előtt az erdélyi városokat felszabadító diadalmis honvédségünk útjának felejthetetlen élményeiből. A kolozsvári, székelyföldi fogadtatás új részletei minden magyar léleknek ahítatos, ünnepi perccé jelentik.

Pest

Legelőször hozza a legfrissebb híreket a világ minden tájáról!

Közzgazdaság

TERMÉNYÁRAK

78 kg-os búza 23.20, rozs 19.20, kiváló sórápa 26.20, zab 21.10, finom búzakorpa 16.80—17. Különléle termények árai: vörös köles 35—37, egyéb köles 33—34, a többi árfolyam változatlan. 78 kg-os egészséges, száraz, rostalt búza költségmentesen vasúti kocsi-ba rakva ab Debrecen: 21.85. Burgonyaárak: nyári róza 9 P, Gül Baba 8.50 P, őszi róza 8.20 P, Ella és sarga 7 P, Woltmann 6.20 P, Krüger 5.70 P, ipari Woltmann 5.50 P, ipari Krüger 5 P mázsánként.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

Felhajtás 266 darab, valamennyit eladták. A vásári állományból angol húsertésfelhajtás 79 darab volt. Árak: uradalmi zsirsertés 144, szedett sertés, közpérendű 132, silány minőségű 126, öreg sertés, másodrendű 126, angol tőkertés 136, angol sonkasertés 136, exportzsír 190, félsertés szalonnával 180, félsertés 180—186, 28 kg-os hátszalonna 185, háj 186, belföldi zsír 190, zsirszalonna 182, 20 kg-os hátszalonna 179 fillér kilogrammonként. A vásár irányzata tartott volt.

S P O R T

Szép, érdekes mérkőzésnek ígérkezik a DVSC-Perecesi TK találkozó

Vasárnap élvezetes, szép mérkőzést láthat a debreceni közönség a nagyerdői Stadionban. A DVSC bajnokságra törő csapata az NB II. legjobb közep-csapatainak egyikével, a Pereces TK-val játszik. Pereces csapata jelentősen megerősödött több DiMÁVAG játékosával és eddigi szereplése is azt mutatja, hogy komoly játékerőt képvisel a pillanatnyilag a Tisza-csoport tabellájának negyedik helyén álló csapat.

A DVSC jó formában, minden valószínűség szerint Kristóffal a csatársorban veszi fel a küzdelmet a múlt heti mérkőzésen hűz gólt lövő Perecesel. A debreceni vasutasoknál sokat várnak az új, Szabó-Sidlik-Elek felső hármasjátékától, melyben Elek, aki a fedezetsorban nehezen lendült formába, pompás csatárjelöltmennyel rukkolt ki a Budapesti Vasutas ellen és olyan gólképesnek bizonyult, hogy hosszú időre biztosította magának ezt a posztot.

A mérkőzés délután fél 4 órakor kezdődik és előzőleg fél 2 órai kezdettel a DVSC II. csapata játszik a jóképességű UKMSC-vel az amatőrbajnokságot.

Nagyszöllősen nem játszották le vasárnap a Beszkid-Várpalánkai Turul mérkőzést az NB III-ban. A rossz idő miatt a két csapat előre megállapodott, hogy nem rendezik meg a mérkőzést. Így a kezdés időpontjára egyedül a játékező volt a pályán. Az elhalasztásnak a szövetségben folytatása lesz.

Mátészalkát -nem törte le a Pereces től és az MVSC-től elszenvedett súlyos vereség. A csapat a MÁVAG ellen ugyan még nagyon tartalékosan áll fel, de a következő mérkőzésre már biznak abban, hogy teljes csapatukkal játszhatnak és megkezdik a pontgyűjtést.

Az NB III. mérkőzéseit közül a legérdekesebbek a NyTVE-Ungvári AC, vezetői Karsay, Munkács-NyKISE, vezetői Györfly, Aknaszlatina-BFTC, V. Turul-Kassai Törökvs és UMTE-

Nagyszöllősi Beszkid.

A Ferenévárosban vasárnap már dr. Kalocsai lesz a jobbszélső. A Fradi támadócsapata így teljes összeállításban veheti fel a küzdelmet a WMFC Szabó-Korányi közvetlen védelmével.

Vidéki és kerületi ifjúsági egyetemi bajnoki verseny. A Magyar Athletikai Szövetség megbízásából a DEAC szeptember 29-én délután fél 3 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen rendezte meg a vidéki és kerületi egyesületi bajnokság második fordulóját a DEAC és a I GASE között a következő versenyszámokkal: 100, 400, 800, 1500 és 3000 m-es síkfutás, 110 m-es gátfutás, 4x100 és 10x4000 m-es váltófutás, magas-, távol- és rúdugrás, súlylökés, diszkoszvetés.

Az egyetemi és DEAC és DGASE felváltva tartja a bajnoki verseny ma, szeptember 21-én, szombaton és 22-én, vasárnap délután fél 3 órai kezdettel lesz megtartva az egyetemi sporttelepen. A listusa számai: 100, 400 és 1500 méteres síkfutás, 110 méteres gátfutás, magas-, távol- és rúdugrás, súlylökés, diszkoszvetés és gerelyhajítás. Díjazásul a bajnoki címen kívül a DEAC és DGASE veretel és érmei.

A Textil FC értesíti összes játékosait, hogy vasárnap délután 2 órára a kisállomás előtt megjelenni szíveskedjenek.

MEGKEZDŐDTEK A TENNISBAJNOKSÁGOK

Tegnap délután kezdődtek meg Debrecen város tenniszbajnokságai a DEAC sporttelepen, de még csak néhány előmérkőzés került lejátszásra. Ma délután 3 órai kezdettel azonban már érdekesebb mérkőzésekre is sor kerül.

Tegnap eredmények: Férfi egyes: dr. Kiss-Huszár 8:6, 7:5, dr. Pintér-dr. Máthé 6:1, 6:1. Női egyes: Darkó-Papp M. 6:0, 6:0. Szekenderovich-Varga M. 6:3, 6:2, Bartha S.-Nagy B. 6:0, w. o. Ifjúsági egyes: Laczkó P.-Tóth 6:0, 6:0. Kizárásos férfi egyes: Ferenczy-Bertha 6:1, 6:2. Bajnok-Maxin 9:7, félbemaradt. Dóczy-Vass 5:5, félbemaradt.

Élelmiszerárak Debrecenben

marhahús I. r.	1.60-2.00	karfiol drb.	0.26-0.50
leveshús kg.	1.40-1.60	zsengebab lit.	0.32-0.50
borjúcomb kg	1.60-2.00	csiperke gomba	1.00-1.20
juhús	1.20-1.40	dióbél kilója	3.60-4.00
báránycsont kg.	2.00	burgonya kg-ja	10-12
vesés kilója	2.40	nyári rózsa kg	0.12
sertéskaraj	2.04	Ellaróza kilója	0.10
tarja	1.64	fokhagym.	0.30-0.80
sódarhús	2.02	vöröshagyma	0.16-0.24
vékonyoldal	1.70	karalábé drb.	0.3-0.6
háj	0.12	káposzta kg.	0.20-0.24
szalonna	2.08	kelkáposzta	0.10-0.20
zsír	2.20	savanyúkáposzta	0.46-0.50
csirke párja	2.00-3.00	zöldb. h kg	0.30-0.56
tyúk párja	3.50-5.00	főzőtök drb.	0.10-0.22
kaesa párja	3.50-4.60	spenót csom.	0.6
liba párja	7.00-8.50	uborka drb.	0.2-0.16
élőponty kg	1.80-3.00	zöldpaprika drb.	0.1-0.5
jegelt ponty	1.80-2.00	alma kilója	12-96
apróhal kg.	0.40-0.60	körte kilója	0.36-1.20
csuka kilója	1.20-1.80	zöldtengeri csöve	0.2-0.8
tej literje	0.24-0.26	paradicsom	0.14-0.26
tejfél literje	1.40-1.70	öszibarack	0.64-1.60
túró kilója	1.0-1.20	szilva kg.	0.32-0.60
vaj kilója	5.0-5.20	birsalma	0.80
gomolya kg.	2.40	sárgadinnye	0.14-0.16
búzakenyér kilója	0.38	görögdinnye	0.9-1.2
tojás drb.	0.9-1.1	szőlő kilója	0.36-1.20
rettek cs.	0.8-1.0	szeder literje	0.28-0.36
zöldség cs.	0.8-1.2		

MOSOTT RONGYOT vesz lapunk nyomdája

TELJES ELLÁTÁS
Teljes ellátásra vállalkozunk diákokat. Közel a középiskolákhoz. Tanítás és felügyelet. Özv. Széllné, Piac u. 58. IV. lépcső II. 35.

ELVESZETT
Elvesztett Ruyter uccától a Meteorig 19-én este egy aranykarkötő. — Beesületes megtaláló adja be Ruyter u. 28. sz. alá, jutalomban részesül. 343

OKTATÁS
Német, francia, angol gyors módszerrel jutányosan tanít okleveles tanerő. Cím: Hatvan u. 2. Fodrászútleben. 401

KERESLET
Nagyváradi cipős utazó Erdélyben jól bevezetve, képviselőket keres s megbízásokat elvállal. Cím: Gonda Gyula, Nagyvárad, Beöthy Ö. ucca 42. szám, első em. 8. ajtó. 240

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR
Eladó AJS gyártmányú 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 v.v.

ELADÓ 500-as Röcs motorkerékpár. Kút u. 66. szám. 357

DKW négyzemélyes autó alkalmi áron eladó. Szoboszlaj, Széchenyi ucca 24. 406

Varrógép, kerékpár, vétel, csere, kölcsönzés, javítás, jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger, Csapó ucca 101. szám. 392 10. 21.

VEGYES
Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felülettel, ocsón eladó. Cím a kiadóban. 270 v.v.

BÚTOR
Modern háló, ebédlő, börgarnitúra, hármasszékény, rézagy, jég-székény, rekamé szobaszal eladó. Kossuth 49. Keresztépület. 1061 1. 19

Garderobszékény, felsőrész szép fehér, éjjeli szekrény, fehér pad jutányosan eladó. József kir. herceg ucca, Arany Bilka bérház 3. kapu. Székelyné. 375

Eladó egy jókarban lévő összecukhatós vaságy. Csapó u. 66. szám. 402

Biedermeyer kétajtós szekrény, szalongszékény, orvosi, ügyvédi vározsobában is alkalmas ocsón eladó. Mester u. 40. sz. 408

KIADÓ LAKÁS nagy
Kiadó uccai földszintes ötszobás lakás azonnalra. Kossuth ucca 22. sz. 319

BÚTOROZOTT SZOBA
Bútorozott szoba azonnal kiadó. Mester u. 39. Keresztépület. 395

LAKÁST KERES
HÁROM- vagy kétszobás lakást keresek azonnalra vagy október 1-re. Cím a kiadóban. 1234 v. v.

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISEG
Vendéglőnek, borozónak alkalmas nagy üzlethelyiség, hatalmas borpincével, mellék-helyiségekkel kiadó. a Piac és Arany János u. sarkán. Felvilágosítás a házfelügyelőnél. 1968 10. 15.

GAZD. TERMÉNYEK
Eladó helybeli feleletésre Nagyváradban lucerna, gyepszén, muhar, csutka, alomszalmát és istálló 15-20 darab szarvasmarha részére adok. Ugyanott feles föld kapható. Telefon: 1-26, 344

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolókosik,
eredeti régi ülőgarnitúrák és alighasznált írógépek, prizmas lámpások, nagyobb méretű perzsaszőnyegek és Mária Terézia üvegszilárok igen olcsóért eladók. Ingóságkövetítő ben, püspöki palota, telefon: 37-99. 494 v.v.

Hentesnek alkalmas hús hordó kocsi eladó. Cím meg tudható a kiadóhivatalban. 494 v.v.

Zsíros hordók, boros ecetes, káposztás, darás kádak állandóan rakatáron báró Györfly horoggyártási telepen, Nap ucca 4. szám, új telefon 32-83. sz. 1287 10. 4.

Eladó világos háló, cimbalom, asztalok, kecs. Görbe u. 1. sz. 334
Köliber gyártmányú nyitott hirtó eladó. Rothmerek u. 13. sz. 349

Építők! Az Alföldi bontásból mindenféle anyagok eladók. Bontás a jövő héten. Bovebben a helyszínen. 355

Eladó bontási anyagok: téglák, cserép, lécek, deszkák, ajtó, ablak. Rákóczi ucca 20. szám alatt. 380
Eladó több teljesen felszerelt üvegház. Szabolcs ucca 19. sz. Köntöskert. 374

Ócska téglák kapható Salátrom u. 12. Telefon 26-74, vagy a helyszínen: Bárczi u. 321

INGÓSÁG VÉTEL
Sárga viaszút vesz az Aranyegyszarvú gyógy szertár (színház mellett). 1857 10. 16.

ELADÓ HAZ
Eladó Hajdúszoboszló flaszteres fűtőház háromszobás új ház és a tejpiacal szemben egy üzlet, — kocsmahelynek megfelelő saroktelek — Gáll János terménykereskedőnél, Hajdúszoboszló. 272

FÖLDBÉRLET
15 hold föld tanyával kiadó. Kerecsiné, Simonffy uccai húscsarnok. 379

ELADÓ FÖLD
Eladó 10 hold jól beállított szőlő kövesúthoz egy km. Érdeklődni: Szakolyi község főjegyzőjénél. 329 10. 19.

ELADÓ ÁLLAT
Jorkseri fajtisza tenyészcsokák eladók. 150 P darab, Honvédtemető ucca 6. 1321 v.v.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyer férfi

Fényképezőgépet állandó, vagy kiegészítő munkára keres Berzékli. 965 10. 7.

Cipészegedék felvételnek. Weinberger cipőgyár, Csapó 58. 311

Egy erős fiú kifutónak felvételük, ugyanott egy bejárónó is. Szalay Sütőde, Csapó ucca 73. sz. 1234 v. v.

Kifutófiút azonnal felvesznek. Hirlapiroda, Teleki u. 94. Saját kerékpárral előnyben. 403

Uri, női fodrászsegédet vagy kisasszonyt állandóra felvesznek. — Vad, Kút u. 34. 400

Autófényező segédet azonnali belépésre keresek. Szoboszlaj, — Széchenyi ucca 21. 407

ALKALMAZÁST nyer nő

Női alkalmazott informálásra felvételük. Mogyoróssy, Piac 43. 404

ALKALMAZÁST keres nő

Keresztény nő pékfióki vezetését vállalná, feltétlen megbízható, garanciával rendelkezik, kellő gyakorlattal bír. Ajánlatot kéri „Eletcéi” jellegére a kiadóba leadni. 1900

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónót keresek délelőttre. Eötvös u. 48. sz. 394

Bejárónó vagy gyermekleány délelőttre felvételük. Kék, József kir. herceg u. 7. 405

Főzésben gyakorlott bejárónót felvesznek. Grünfeld, Piac 58. III. lépcső I. em. 399

AJÁNLAT

Zománcozott tűzhelyek szakszerű javítása, kiégett kályhák samottozása, kályhaköppeny készítése. Levencsik Csapó ucca 87. sz. 75 10. 15

Poloskairtás ciángázal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kígyó ucca 5. szám. 1955 x. 3.

Élelmiszer lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák nasokra és hónapszámra. Ferenc József út 59. sz. telefon: 23-39 890 v.v.

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga ucca 10. sz. Szücsék. 1308 11. 15

Beteglábra cipőit készít tessé Szilágyinál, Szent Anna ucca 6 1130 10. 1

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat legmagasabb áron bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan ucca 2. szám. 225 10. 17.

Férfi, női, gyermek és iskolai cipők, cserkész és vadász bakancsok legelősbban beszerezhető Ökrös saját készítményű raktárából, Sas ucca 1. 1633 10. 8.

Paplanokat, pehelyből s vattából, ócska paplanokat portalanítva készít Nagy Gyula paplanos mester, Sas ucca 2. sz. 1984 10 15

Bőrkabátfestés, cipőt, retikült villanygéppel festem, Nagy Károly, Batthyány 10. 1131 10 1

Legelősbban ruhát, tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. 1210 v.v.

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabátot készít „Elit” szalon, Rákóczi ucca 28. szám. 1516 10. 8.

Diplomás masszírozó vibrációs fogó s gyógy masszást adok. Pedikúr szalon, Hangya épület. 1242 10. 18

Használt bútorait átcserelem modernre. Minden féle új- és használt bútorok raktáron. Kossuth ucca 49. keresztépület. 1061 1. 19.

Szörmebundáját, már most készíttesse el a tél beállta előtt. Katona Vilmos szücsmesternél, Simonffy ucca 2. szám. 1332 10. 5.

Kalapújdonságok nagy választékban érkeztek. Alakítás modell után 1.50-től Arany kalapszalomban, Sas ucca 4. sz. alatt. 1919 10. 15.

Géphímzést szépen és ocsón készít Nagyné, Timár u. 19. 378

ÉLELMISZER ITAL

„Mega” borozóba kitudó fajborok érkeztek, öt-éves bor már 90 fillértől kapható Dobárnál, Csapó ucca 39. 1369 9. 21.

Libaaprólék ocsón kapható Csapó uccai színházjáráról. Szombat este félhét órakor nyitja. 382